

brat *frančišek* 2

»Ustvarjati moramo take kraje, kjer ljudje ne bomo preračunavali, koliko bomo zapravili za bližnjega, ampak bomo radi pomagali in se zanašali na Gospodovo povračilo (kar smo več porabili), ko se bo vrnil poslednji dan.«

- Tujec na cesti
- Vprašanje vode
- Spomini na p. Leopolda
- Studenci za Afriko
- Intervju s kustosom Svete dežele

Urednikova beseda

4 Frančiškova duhovnost

VSI SMO BRATJE

6 Naša evangelizacija

SKRB ZA NAŠ SKUPNI DOM – kateheze OFS
Zadnji teden januarja je tekla vsa Slovenija.
Ne verjameš?

10 Členimo Vodilo

6. člen

11 Frančiškov svetni red

Celo leto naj v srcih odmeva Sveta noč!
V raju blaženem ...
Peter Pettinaio oziroma blaženi Peter iz Siene

16 Iz naših družin

Božično pismo generalnih ministrov
Frančiškove družine
210. Obletnica prihoda Frančiškanov
na Kostanjevico v Novo Gorico
Spomini na p. Leopolda

26 Živi Rožni Venec

Žetev

28 Mladi Frančišku

Vera in Luč
Solomon Fisha, invalidni umetnik iz Etiopije

30 Pravičnost in mir

Studenci za Afriko – letno poročilo za 2020

32 Korenine in sadovi

Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška (61)

37 Sveta dežela

Ne prepiramo se ali razpravljamo ...
Oljke v Getsemaniju
Romanje v Belo krajino k Mariji na Žeželj
Romanje v Assisi, Greccio, La Verno

46 Razvedrilo

Izdelati svečo
Nagradna številčnicaBrat Frančišek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA
(OFS) V SLOVENIJI.Revija izhaja šestkrat letno.
Spletni arhiv: www.ofm.si/zbv/revija_BF

Izdajatelj:

Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbv/

Za založbo:

Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:

Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiškov svetni red);
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto: revija.bf@fsr.si
Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Fani Pečar OFS (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:

Aleš Porenta

Fotografije:

Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje in priprava:

Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: ABO Grafika d.o.o., Ljubljana

Naklada: 2.700

Naslov uredništva:

Ul. škofa Maksimilijana Drževiča 7, SI-2000 Maribor
tel.: 02-22-85-113
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.siRokopisov in slik ne vračamo.
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na:

Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana

TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;

sklic na 00 700-21.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Lanski postni čas nam je v obliki protikoronskih ukrepov prinesel nenadajano odpoved velike večine vsega dogajanja. Takih odpovedi do takrat nismo bili navajeni. Ves svet se je za nekaj tednov skorajda ustavil. Zaradi virusa. Zločesti virus sicer še vedno lomasti po vsem svetu, vendar je človeštvo že iznašlo različna cepiva, ki bodo ustavila širjenje virusa.

Za boj zoper virus greha vsako leto obhajamo postni čas, ki nas spomni na Jezusovo žrtev – učinkovito cepivo zoper greh. Odpovejmo se grehu, odločimo se za Ljubezen!

Tokratna številka revije Brat Frančišek nam v rubriki *Frančiškova duhovnost* prinaša razmišljanje kapucina br. Luka Modica o drugem poglavju okrožnice papeža Frančiška *Vsi smo bratje*, ki spregovori pod naslovom *Tujec na cesti*.

Kateheza OFS nam v luči skrbi za skupni dom spregovori o vprašanju sestre vode, ki mnogo koristi ponižna, dobra in čista.

Za nami je tudi tradicionalno srečanje obeh goriških bratstev OFS, tokrat zaradi znanih razlogov malo drugače.

Med znanimi člani Frančiškovega svetnega reda bomo spoznali blaženega Petra iz Siene, ki je imel dar, da je govoril le o stvareh, pri katerih je poznal vzrok.

Mineva 210 let od prihoda bratov frančiškanov na Kostanjevico v Novi Gorici, svež pa je še spomin na pred letom umrlega p. Leopolda Grčarja, ki je močno zaznamoval mnoge brate in sestre OFS.

Ne spreglejte *Žetve*, ki ponuja razmišljanje ob desетки rožnega venca.

O pomenu vode bi gotovo imeli veliko povedati tudi vsi, ki so zaradi projekta Studenci za Afriko prišli do pitne vode v svojem kraju.

Dogajanje minulega leta je močno zaznamovalo tudi življenje v Sveti deželi, preberite intervju s kustosom Svete dežele p. Francescom Pattonom OFM.

Vsem bralkam in bralcem želim poglobljen postni čas in umirjeno pripravo na Veliko noč Jezusovega vstajenja!

Vse dobro!
br. Janez Papa

Vsi smo bratje

V letu 2021 v rubriki *Frančiškova duhovnost spremljamo razmišljanja ob okrožnici papeža Frančiška »Vsi smo bratje« (Fratelli tutti), ki je izšla v Assisiju na predvečer praznika sv. Frančiška Asiškega, 3. oktobra 2020. V drugi številki je pred nami drugo poglavje, v katerem papež poudari, da smo v bolni družbi, ki obrača hrbet bolečini in ki je »nepismena« v skrbi za slabotne in krhke.*

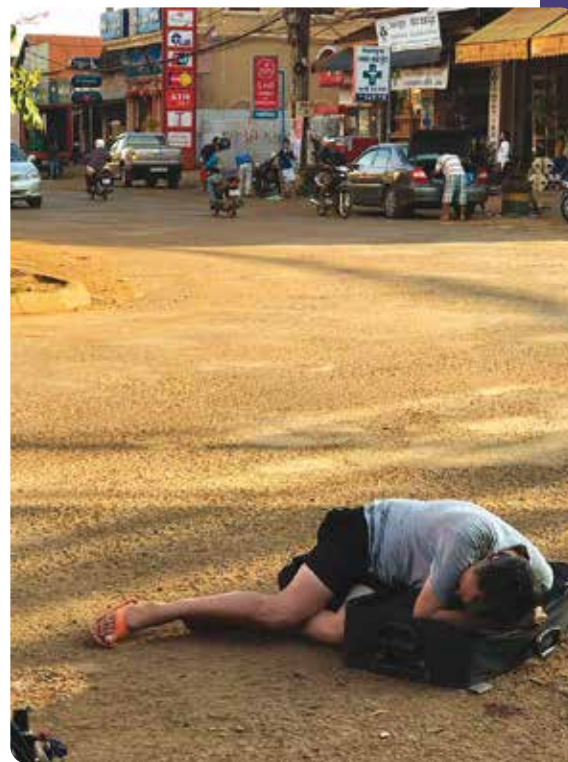
Tujec na cesti

Potem, ko nas v prvem poglavju papež Frančišek sooči z resničnostjo, ki nas mora boleti, se v drugem – kot odgovor na to – sprehodi po Lukovi priliki o usmiljenem Samarijanu. Kaj naj storim, da dosežem večno življenje?, je plemenito vprašanje, ki si ga vsak Frančiškov enkrat mora zastaviti. Vendar nas Luka opozori, da gre za zanko. Jezus mu sicer takoj odgovori – izpolnjuj zapovedi. Problem pa je, da je to za njegovega sogovornika samo teorija. On je učitelj. Ni nekdo, ki bi se ukvarjal s prakso. Luka pravi, da se hoče opravičiti, ker če bi res spolnjeval postavo (torej jo ljubil z vsem srcem in močjo), bi to za seboj potegnili tudi kakšno dejanje. Ljubezen pa ni neka teorija. In se hoče izmazati z znamenitim vprašanjem: Kdo je moj bližnji?

To je uvod v to čudno zgodbo. Na prvi pogled lahko povzamemo, da mu je Jezus rekel: Glej – nekdo, ki ti je bližnji, je pred teboj, na dosegu roke, nikamor daleč ti ni treba hoditi. In vedeti to je že dovolj! Da bi lahko ljubili, ni treba iti nikamor drugam. Mati Terezija je na vprašanje, podobno prvemu, rekla: Kar

potrebuješ, že imaš! Bog nam vedno postavlja na pot ljudi, ki iščejo našo ljubezen ali vsaj potrpežljivost. Začeti je treba tam, kjer smo. Velikokrat se tudi mi hočemo opravičevati kot ta pisemouk: Pa je res to tisti, ta, ki naj bi mu pomagal? Saj je videti čisto v redu. Ne morem se vmešavati. To ni moja stvar. Ni treba preveč komplicirati. Samarijan je našel na pol mrtvega človeka na cesti in se mu je posvetil. To pač ni znanstvena fantastika.

Spominjam se, ko smo nekoč z brati morali nekaj delati v Mariboru, ne vem več, kaj. Ker je bil dogodek oddaljen dobri dve uri, smo zadevo izkoristili za bratsko rast in trije odšli na pivo. Sedli smo blizu Štuka, pred nekim krožiščem. Ko ljudje vidijo tri moške v »rjavih

kiklah«, ki srkajo pivo, je tudi to neke vrste evangelizacija. Naenkrat pa nastane hrup na bližnjem prehodu za pešce. Neki mož (domnevam, da je bil brezdomec) je s kolesom, polnim vrečk, padel in ni mogel vstati. Nastal je zamašek in ljudje so samo trobili, jaz sem samo gledal, brat je samo gledal, drugi – bližnji, br. Stane, pa mu je takoj stekel naproti in ga začel pobirati. Z robcem mu je brisal kri s čela. Jaz sem zmrznil. Šele ko sta bila na pločniku, sem se vljudno približal in vprašal, ali lahko tudi jaz kaj dodam. Še danes me je sram.

Če pa pogledamo skozi hebrejske oči, gresta mimo duhovnik in levit, ki ju papež zelo grobo odpiše. Zakaj sta tako brezčutna? V resnici nista. Vezana sta na svoj verski kult. Spoštujeta postavo in jo izpolnjujeta. In postava prepoveduje, da bi se dotikala krvi. Kri je sveta. V krvi je skrito življenje (krvodajalci pač Izraelci niso)! In vsak, ki bi se dotaknil krvi, bi bil nečist in ne bi mogel več opravljati svoje službe. Zato ne moreta pomagati, ker sta zvezana z Mojzesovo postavo. Prihajata iz templja, vendar iz templja ne prihaja več odrešenje. Zapovedi nas ne rešujejo: samo povejo nam, ali smo jih izpolnili ali ne. Zato ga vidita in morda se jima tudi zasmili, pomagati pa ne moreta, ker nočeta zapustiti svojih okvirov mišljenja.

Samarijan pa, ki je bil grešnik in krivoverec – njega pač ne veže postava –, je pristopil kot človek. Pomagati je človeško. Ne bomo pomagali, ker smo

kristjani, ampak ker smo ljudje! Dobrodelnost ni osnovna dejavnost Cerkve, to je oznanjevanje evangelija. Poveže mu rane in ga dá v oskrbo v gostišče: »In ko se vrnem, ti poplačam, kar si več porabil zanj!« Kdo je ta krivoverec v resnici? To je Jezus, ki te je našel na pol mrtvega, tebe in mene, dragi brat in sestra, ki sva izgubila življenje in ga je On okrepčal z zakramenti – z oljem in vinom (z maziljenjem in evharistijo) – ter ga je odpeljal v neko hišo, recimo ji Cerkev, kjer je zanj nekdo poskrbel, da je okreval. V Cerkvi potrebujemo take prostore (Pojdi in tudi ti tako delaj!). Kam bomo pripeljali te obvezane ranjence, ki jih je življenje v svetu tako hudo zdelalo, da niso imeli več druge možnosti, kakor da se zatečejo h Gospodu? Zame je bila Prenova tak kraj, dokler me niso našli bratje. Ustvarjati moramo kraje, kjer ljudje ne bomo preračunavali, koliko bomo zapravili za bližnjega, ampak bomo radi pomagali in se zanašali na Gospodovo povračilo (kar smo več porabili), ko se bo vrnil poslednji dan.

br. Luka Modic OFMCap

SKRB ZA NAŠ SKUPNI DOM – kateheze OFS

Pred dobrimi petimi leti (leta 2015) je papež Frančišek podpisal dokument *Laudato si'* (Hvaljen, moj Gospod), ki predstavlja nov korak v družbenem nauku Cerkve in zemljevid za izgradnjo pravičnejše družbe, zmožne varovati človeško življenje in celotno stvarstvo. Ob tej okrožnici so nastale kateheze, ki jih bomo pregledali v letošnjih številkah Brata Frančiška. Smiselno je, da vzporedno z njimi ponovno preberemo tudi samo okrožnico, ki jo lahko najdemo v slovenščini na svetovnem spletu.

VPRAŠANJE VODE

Svetopisemski odlomek:
1 Mz 26,19-22.31-33

Izakovi hlapci so kopali v dolini in tam našli vodnjak žive vode. Gerárski pastirji pa so se začeli prepirati z Izakovimi pastirji in rekli: »Voda je naša.« Zato je Izak studenec imenoval Esek, ker so se z njim prepirali. Izkopali so še drug vodnjak. Pa tudi zaradi tega so se sprli. Zato mu je dal ime Sitna. Premaknil se je od tam in izkopal drug vodnjak, zanj pa se niso prepirali; zato mu je dal ime Rehobót. Rekel je: »Resnično, zdaj nam je GOSPOD razširil prostor, da lahko rastemo v deželi.« Zjutraj so zgodaj vstali in si prisegli med seboj. Potem jih je Izak odpustil in odšli so v miru. Prav tistega dne so prišli Izakovi hlapci in mu povedali o vodnjaku, ki so ga kopali. Rekli so: »Našli smo vodo.« Dal mu je ime Šiba. Zato se mesto imenuje Beeršéba do današnjega dne.

Člen Vodila ali Konstitucij OFS – Vodilo

Člen 15

Naj bodo navzoči s pričevanjem svojega človekoljubnega življenja, pa tudi s pogumnim osebnim in skupnim delovanjem za pospeševanje pravičnosti, še posebno v javnem življenju. Zavzemajo naj se za take konkretne predloge, ki so v skladu z vero.

Razmišljanje

Vprašanje čiste pitne vode je eno najpomembnejših, saj je nepogrešljiva tako za življenje ljudi kot za ohranjanje zemeljskih in vodnih ekosistemov. Iz sladkovodnih virov se preskrbujejo zdravstvene, poljedelsko-živilnorske in industrijske panoge. V relativno dolgem obdobju je bilo vode dovolj, zdaj pa je marsikje povpraševanje po njej večje od vzdržne ponudbe, kar ima hude kratkoročne in dolgoročne posledice. Velika mesta, ki potrebujejo velikanske zaloge vode, preživljajo obdobja pomanjkanja, kajti v kritičnih trenutkih voda ni vedno primerno in nepristransko razporejena. Pomanjkanje javno dostopne vode je predvsem aktualno v Afriki, kjer velika večina prebivalstva ne pride do zdrave pitne vode ali je prizadeta zaradi suše, kar otežuje pridelavo hrane. V nekaterih državah so območja z obilico vode, druge pa trpijo veliko pomanjkanje. Zelo resna težava je kakovost vode, ki je na voljo revnim, zaradi česar vsak dan umre veliko ljudi. Med revnimi so pogostne bolezni povezane z vodo kot tudi z mikroorganizmi in kemičnimi snovmi. Pomemben dejavnik trpljenja in smrtnosti med otroki sta griža in kolera, ki ju povzročajo pomanjkljive higienске storitve in opo-

rečne zaloge vode. Posebno v državah, kjer področje ni urejeno s predpisi ali ni zadostnega nadzora, številna področja z vodoprepustnimi plastmi ogroža onesnaženje, ki ga povzročajo rudarske, kmetijske in industrijske dejavnosti. Pri tem ne mislimo samo na tovarniške odpadke. V jezera, reke in morja se namreč še naprej stekajo detergenti in kemična sredstva, ki jih uporablja prebivalstvo. Kakovost vode, ki je na voljo, se nenehno slabša, medtem pa se ponekod krepijo prizadevanja, da bi pičle zaloge te dobrine privatizirali in jih podvrgli tržnim zakonitostim.

Dostop do pitne in varne vode je v resnici bistvena, temeljna in splošna pravica, ker je od nje odvisno preživetje ljudi in je zato pogoj za uveljavljanje drugih človekovih pravic. Ta svet ima težak družbeni dolg do revnih, ki nimajo dostopa do pitne vode, saj to pomeni, da jim je kratena pravica do življenja, utemeljena na njihovem neodtujljivem dostojanstvu. Ta dolg se delno poravnava z večjim finančnim prispevkom za dobavo čiste

vode in čistilnih naprav najrevnejšemu prebivalstvu. Vendar ugotavljamo, da ne samo v razvitih državah, ampak tudi v tistih v razvoju, ki premorejo velike zaloge, z vodo ravna zelo potratno. To dokazuje, da je vprašanje vode delno vzgojno in kulturno vprašanje, saj očitno ni zavedanja o resnosti takšnega početja ob tako veliki neenakosti.

Večje pomanjkanje vode bo povzročilo, da se bo podražila hrana in različni izdelki, ki so odvisni od njene uporabe. Nekatere raziskave opozarjajo na nevarnost velikega pomanjkanja vode že čez nekaj desetletij, če se takoj ne ukrepa. Okoljski vplivi bi lahko prizadeli milijarde ljudi, po drugi strani pa je mogoče predvideti, da se bo nadzor velikih svetovnih podjetij nad vodo sprevrgel v enega izmed glavnih virov nesoglasij v tem stoletju.

Kakšna pa je kakovost voda v Sloveniji? V primerjavi z razvitimi državami je v evropskem vrhu. Eden od razlogov je brez dvoma ta, pravijo strokovnjaki, da večina rek izvira na ozemlju Slovenije; le približno 22 odstotkov vodotokov je daljših od 25 kilometrov. »Vendar to nikakor ne pomeni, da v Sloveniji ni problemov tako s kakovostjo površinskih kot tudi podzemnih voda. Posamezne odseke rek še vedno obremenjujejo prevelike količine industrijskih in komunalnih odpadkov in so zato znatno ali celo čezmerno onesnaženi. Onesnažene so tudi podzemne vode, ki so

v Sloveniji glavni vir pitne vode. Podzemne vode so obremenjene predvsem z nitrati in pesticidi, lokalno pa tudi s kloriranimi organskimi topili. Onesnaženje je najbolj izrazito v severovzhodnem delu Slovenije in v okolici Celja,« so ugotovili na Arso. Ukrepi za ohranjanje in izboljšanje kakovosti vodnih virov, na primer izgradnja čistilnih naprav in obratov z boljšo tehnologijo, so največkrat povezani z velikimi finančnimi stroški. Zaprtja obratov, prepovedi rabe posameznih nevarnih snovi ali drugi omejevalni ukrepi, ki prav tako lahko pripomorejo k izboljšanju stanja vodnega okolja, pa vplivajo na gospodarstvo in s tem tudi na življenjski standard prebivalcev. (Natalija Mljač)

Pomembnosti vode se je zavedal tudi sv. Frančišek Asiški, ki je v svoji Sončni pesmi Bogu zapel: »Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri vodi, mnogo koristi ponižna, dobra in čista.« Hkrati pa je žeja na čisto biološki ravni tudi znamenje za žejo po duhovnih stvareh. In pogosto hočemo slednjo potešiti z materialnimi stvarmi. Vendar komaj za silo potešimo to žejo, se oglasi znova, močnejše. Podobni smo človeku, ki se hoče odžejati z morsko vodo: pije in pije, pa je vedno bolj žejen, ker je voda slana. Ker žeje ne moremo potešiti, obtožujemo Boga, da nas je zapustil. Včasih kaže, da je celo Cerkev, ki predstavlja Mojzesa, zmedena, da nasede zahtevam ljudi, ki bi radi imeli Boga na pritisk gumba,

Boga, ki bi tešil človeško žejo po kozarčkih užitkov, ki jih more nuditi ta naš omejeni svet. Pozabljamo, da smo ustvarjeni po Božji podobi, da so naše duše globoke posode, ki jih more napolniti le tista voda, ki priteka iz Jezusovega srca, iz njegove prebodene strani. »Kdor bo pil vodo, ki mu jo bom jaz dal,« zagotavlja Jezus Samarijanki in hkrati tudi nam, »ne bo nikoli žejen, ampak bo voda, ki mu jo bom dal, postala v njem vrelec vode, ki žubori v večno življenje.«

Za premišljanje

- ☞ Ali ste bili kdaj žejni?
- ☞ Pomislite kdaj na druge ljudi, ki jim vode primanjkuje?
- ☞ Kaj lahko naredimo za ohranitev okolja in s tem za ohranitev čiste vode?
- ☞ Kako pomagati pri tešitvi žeje na duhovnem področju?

Molitev

Podari mi modrost, da spoznam stvari, ki si jih učil moj narod, in nauk, ki si ga skril v vsak list in v vsako skalo. Ne iščem moči, da bi bil nad svojimi brati, marveč da bi premagal svojega največjega sovražnika – samega sebe.

Naj bom vedno pripravljen, da pri dem k tebi s čistimi rokami in jasnim pogledom, da bi moj duh, ko bo nekoč zbledelo moje življenje, mogel priti k tebi.

Naša evangelizacija

Zadnji teden januarja je tekla vsa Slovenija. Ne verjameš?

Nikoli nisem marala teka pri športni vzgoji, tako da maraton zagotovo ni zame. Če eni radi tečejo, drugi raje hodimo. Je pa res, da gre predvsem za to, kako tečeš in kako hodiš. Ali tečeš kakor Pavel, ki je zapisal: »Tako tecite, da jo boste dosegli« (1Kor 9,24), nagrado namreč. Ali tako hodite v veri v času preizkušnje, da vam Gospod lahko pove: »Tvoja vera te je rešila.« Kakor koli obracam, hoja v veri je milost, ki sem jo prejela pri krstu, in v moči njegove Besede sem se celo opogumila za svojevrsten maraton, namreč Svetopisemski maraton. Letos smo tekli skozi vrstice Božje besede vse od stvarjenja naprej v Prvi Mojzesovi knjigi pa do nebeškega Jeruzalema v knjigi Razodetja v prilagojenih razmerah. Sedem dni smo brali Sveto pismo iz vseh koncev Slovenije, mladi in odrasli, otroci in starejši. Tehnika nam je namreč omogočila, da smo se uro za uro zbirali k branju in poslušanju Božje besede kar iz naših domov. Ko smo namreč z ekipo prostovoljcev v jeseni prejšnjega leta razpravljali, kako organizirati branje zaradi epidemije, smo najprej prisluhnili Svetemu Duhu, kaj nam želi povedati. Tako smo se odločili, da bi branje ves čas potekalo po Zoomu. Če bi takrat vedela, kakšen tehničen zalogaj bo to za nas, bi bila verjetno prva v ekipi proti takšni odločitvi. A hvala Bogu, da običajno človek ne ve, kaj ga čaka, zato pač tvega. Tako sem se vrgla v to neznano področje tehnike, ki mi ni prav nič pri srcu.

Ko zdaj gledam nazaj, kaj je Gospod storil v teh dneh neprekinjenega branja Svetega pisma od začetka do konca, se

ne morem načuditi obilju njegove milosti. Gospod vedno najde poti do človeškega srca, tudi če se mi včasih zdi, da so ovire prevelike. Prevzelo me je, koliko družin se je prijavilo na branje, brali so otroci s starši, dedki in vnuki, profesorji z dijaki, prijatelji, redovniki, duhovniki, celo žene ambasadov iz Rima, skratka Božja beseda je presegla vse meje, medtem ko sami doživljamo neprijetnost zunanjih omejitev zaradi koronskih ukrepov. Ljubezen je iznajdljiva, to je lepota Božjega delovanja. Najbolj pa so me razveselile novice, da je Božja beseda segla tudi tja, kamor trenutno nimamo vstopa. Tako so mini maratone organizirali v nekaj bolnišnicah in domovih za ostarele. Morda se sprašujete, kje utegnejo bolniški duhovniki ob preobilici dela organizirati še branje Božje besede. Tako pa so v večini primerov pobudo prevzeli laiki kristjani, ki so zaposleni v teh ustanovah. Morda pa nas ta čas korone usposablja, da postajamo misijonarji ne le v varnem okolju svoje župnije, temveč tudi na delovnem mestu. Kaj drugega namreč ljudje v teh dneh stiske potrebujejo kot besede upanja in tolažbe?

Zato vas vabim, da najdete moč za pričevanje, kaj vse je Gospod storil za vas v teh težkih časih in sploh v vašem življenju ob bolj pogostem prebiranju Božje besede. Vsem pa, ki radi tečete, vam na srce polagam Pavlove besede: »Dober boj se izbojeval, tek dokončal, vero ohranil.« (2Tim 4,7). Očitno je peščica gorečih kristjanov dovolj, če je Pavlu z nekaj sodelavci uspelo evangelizirati ves tedanji poganski svet.

s. Metka Kos FMM

24. junija 1978 je papež Pavel VI. potrdil novo Vodilo OFS in leta 2018 smo praznovali 40-letnico tega dogodka. Eden od rezultatov je tudi nova rubrika v Bratu Frančišku (in na spletni strani OFS) Členimo Vodilo, kjer so na kratko razloženi posamezni členi Vodila. Za razlage skrbi s. Mojca Špende.

Člen 6

Šesti člen spregovori o temeljnih frančiškovski duhovnosti: o močnem čutu pripadnosti Cerkvi ter zvestobi do Cerkve, ki iz tega sledi.

Dobro vemo, da postanemo Božji otroci pri svetem krstu. Vsi kristjani bi morali s svojim življenjem in zgledom pričevati, da smo bili potopljeni v Kristusa in da smo dobili moč Svetega Duha pri birmi. Tako smo vsi prek zakramentov krsta, birme in evharistije dolžni, da s Kristusom sodelujemo ter prispevamo k širjenju njegove Cerkve.

Seveda nas življenje uči, da mnogi na vero pozabljajo. Pozabljajo na zakramenta sprave in evharistije. Kdor pa da obljubo OFS, se obveže, da bo v polnosti živel svoj krst. In obljuba je odločitev, ki jo naredimo z Bogom v Cerkvi in je sama po sebi večna. Član OFS spoznava Kristusa po skrbnem branju evangelija in sv. Frančiška z branjem njegovih življenjepisov. Vsak dan in na različne načine se moramo v krstni

resničnosti odpovedovati skušnjavi bogastva, ugodja, moči, prevare, laži, polovičarstva, neiskrenosti, sebičnosti ter iti naproti v resnici, dobroti, spoštovanju, poštenosti, zmernosti. Naše poslanstvo je, da Kristusa oznanjamo predvsem z dejanji, kar je mnogo težje kot le z besedo.

To poslanstvo je enako poslanstvu sv. Frančiška: popravljati Cerkev. Frančišek se je te naloge lotil z vso vnemo (seveda potem, ko je ugotovil, kaj Bog hoče od njega): rešiti duše, da bi obnovil Božjo hišo na zemlji. Kot nam pove brat Frančišek, je najpomembnejše reševati duše. Zanje lahko molimo, se trudimo, da smo dober zgled, ... A vedno je potrebno začeti pri svoji duši.

Frančišek nam naroča tudi, da moramo delovati v povezanosti s hierarhijo cerkve, s papežem, škofi, duhovniki ter z učenjem cerkvenega učiteljstva. Tudi to je naše poslanstvo. Potrebno je sodelovanje na vseh ravneh in izkazovanje medsebojne pomoči. Nagrade ne bomo dobili zaradi zaupane avtoritete, ampak po delu, ki smo ga opravili. Dobro, ki smo ga storili za duše, je Bogu po volji.

Celo leto naj v srcih odmeva Sveta noč!

Letošnje srečanje ob jaslicah, ki sta ga 9. januarja organizirali bratstvi Frančiškovega svetnega reda Gorica in Kostanjevica (Nova Gorica), je bilo nenavadno, saj je potekalo prek spletne platforme Zoom. In vendar so se v Frančiškovem duhu tudi tokrat zbrali številni bratje in sestre – priklopljenih je bilo preko 70 uporabnikov, v marsikaterem »okencu« sta bili tudi po dve osebi, ponekod tri ..., kar priča o tem, da je novoletno srečanje, ki ga je tudi tokrat v slovenščini in italijanščini povezovala gospa Kristina Škibin, za mnoge res pomemben trenutek. Potekalo je pod naslovom *Gradnja mostov med Frančiškovi brati – koraki nazaj v prihodnost* ..., ki je postal udeležencem kmalu jasen ob ogledu posnetka s pričevanjem p. Janeza Šamperla. Slovenski minorit s Ptuja namreč živi v starodavnem samostanu ob cerkvi Chiesa Nuova v Assisiju (prej je bil pet let v Sacro Conventu), kjer od jeseni 2019 sobivajo bratje frančiškani, kapucini, minoriti in bratje tretjega

samostanskega reda. Tako imenovana interobediencialna redovna skupnost je nekaj edinstvenega, v sebi ima preprosto sporočilo, ki ga nakazuje že kip Frančiškovih staršev pred cerkvijo: po osmih stoletjih je redovnikom uspelo sleči starega človeka, raztrgati verige zamer in predsodkov ter začeti nekaj novega: »Simbolično skušamo pokazati, da smo sinovi enega Očeta.« Poleg p. Janeza so kaj malega povedali tudi njegovi sobratje p. Nicolas iz Libana, p. Rosario (»Ce živimo skupaj, smo bližji sv. Frančišku«), p. Andrea (»Tekmujemo v medsebojni ljubezni in spoštovanju, podarjanju in sprejemanju darov drugega«), predstojnik p. Alfredo (»Gospod ima za nas nove sanje, ki jih moramo osvojiti in razumeti, katere so Božje sanje za človeštvo«), p. Pio iz Indonezije pa je rajši zapel njihovo božično pesem. P. Janez je še povedal, da je bil sv. Frančišek človek miru, »a mir je krhkega zdravja in se hitro poruši.« To se je zgodilo tudi manjšim bratom, »porušili smo medsebojne mostove in šli vsak svojo pot.« K edinosti so jih nazadnje spodbudili bratje Frančiškovega svetnega rada, ki niso videli razlogov za

09/01/2021 Incontro fraterno davanti al presepe

Chiesa Nuova video

razdvojenost ... Odprl se je nov svet. Da se bodo pogledi res združili, je potreben še čas, in vendar se že danes trudijo, da bi bili »čim bolj blizu in čim bolj bratje svetega Frančiška.«

Močno je bilo tudi pričevanje kustosa Svete dežela p. Francesca Pattona OFM: opisal je izkušnjo skupnosti, ki skrbi za kraje, ki ohranjajo spomin na skrivnost odrešenja in nas opominjajo, da ima vera konkretno razsežnost. Kot piše v okrožnici »Vsi smo bratje«, je srce bratstva skrb za okolje in za najbolj krhke, je dejal in potrdil, da to skrb vsak dan živijo v prvi osebi. Skrbijo za romarje in svetišča, pa tudi za pastoralo v zaupanih jim župnijah, za šole, bolnike, revne. Zaradi covida ni romarjev – in ni finančnih prihodkov – že od konca lanskega februarja. Upajo na izboljšanje v drugi polovici leta 2021 in na nabirko velikega petka. »Kustodija je nosilka Frančiškovega duha, dialoga in sobivanja.« Judje, kristjani in muslimani sodelujejo. Po 50 letih so dobili nazaj samostan ob Jordani, kjer je bil Jezusov krst: 10. januarja 2021 je tam spet bila maša, prvič po 50 letih. P. kustos je udeležencem srečanja priporočil, naj se izogibajo prepirom, naj bodo miroljubni in pripravljeni služiti. Vedno pa naj ohranjajo in na miren način izražajo svojo lastno identiteto.

Na bratskem srečanju je bilo uvodoma lepo videti fotografske posnetke od leta 2008 naprej, ki so obudili spomine na dosedanja srečanja. Vsem, ki so se trudili, da so se zbirali in gradili mostove po zgledu idealov svetega Frančiška, se je zahvalil predsednik bratstva s Kapele Stanko Šorli.

Pomenljiv je bil tudi film »Frančišek živi« o Duhu Assisija, scenarij zanj je napisal p. Janez, sporoča pa nam, da so minila stoletja, sveti Frančišek pa je še vedno živ vir navdiha. Potem, ko je br. Luigi prebral nedeljski evangelij, je goriški nadškof msgr. Carlo Redaelli v krajši misli pred blagoslovom poudaril, da je biti bratje pomembno tudi za obe Gorici, sodelovanje med bratstvom je zgled te povezanosti in sožitja. Tudi v družinah in župnijah lahko živimo isto pričevanje, »ves svet je v težavah, zato moramo prinašati upanje in bratstvo!« Obilo vedrega poguma in veselega počutja je pisno zaželel koprski škof msgr. Jurij Bizjak in voščil, »da bi nazdravljali s čašo, ki je napol polna«. Po zahvali Raffaele Nardini in vabilu na 15. srečanje so se udeleženci še »sprehodili« po jaslicah na Kapeli, kjer bi moralo srečanje potekati. Postavili so jih in filmček o njih posneli tamkajšnji mladi. »Naj celo leto odmeva v srcih Sveta noč, blažena noč!«

Daniel Devetak, Novi glas, Gorica
p. Janez (priloga)

V raju blaženem ...

4. oktobra 2012 smo štiri Frančiškove sestre piranskega krajevnega bratstva dale obljube oziroma zaobljube. Bilo je zelo slovesno. Iz orgel je zadonela pesem V raju blaženem in počutila sem se, kot da bi bila na lastni poroki, le da nisem vedela, kje je ženin, in pomislila sem, da je ženin Jezus. Na slovesnosti je bila tudi moja sestra Anđelka. Cerkveni priči sta bili sestra Rozina Nusdorfer in sestra Jožefa, Jožica Žagar. Leto poprej smo imeli neke vrste noviciat in kot simpatizerji hodili na mesečna srečanja. Po zaobljubah sem se v cerkveno knjigo podpisala kot Jasminka Marija Klara. Izbrala sem si ime Klara, po Klari Asiški. Sestra Janja je žal kmalu zatem umrla. Na prvih volitvah so me izvolili za tajnico. Naš duhovni asistent je bil pater Slavko Strmšek. Spoznala sem kar nekaj ljudi. Prvi mandat je potekel in dobila sem še en mandat tajništva. Nekajkrat sem se udeležila duhovnih vaj v Piranu, brat Roberto D'ans je dal zaobljube in s s. Slavico Zdošek sva bili cerkveni priči. Spet se je zaslislala pesem V raju blaženem in počutila sem se kot Kristusov vojak, bolje rečeno vojakinja, ki gre v boj. Toda ne krvavi boj, temveč boj pesmi, molitve, spreobrnjenja duš. Kmalu nato smo imeli volilni kapitelj. Maja bo dve leti od tedaj in izvolili so me za odgovorno za vzgojo, sprejela sem nalogo v moči Svetega Duha in veri vanj, čeprav ob imenovanju nisem poznala svojih nalog. Tedaj sem spoznala sestro Barbaro Furlan Markeš, ki je skupaj s patrom Marjanom tudi kot predsednica pokra-

jinskega bratstva vodila volilni kapitelj in jo imam zelo rada. V lepem spominu, mi je ostalo tudi srečanje v Tolminu, ki smo se ga udeležili tudi nekateri člani krajevnega bratstva Piran. Vesela sem bila, ker smo se ustavili tudi pri Barbari in Borisu doma in se kljub grmenju in bliskanju najedli češenj. Posebno so me pritegnile podobe svetnikov v njuni hiši in poimenovala sem jo hiša ali dom duhovnih vaj. Hvala, sestra Barbara, za gostoljubnost. Mir in dobro vsem!

Jasminka Marija Klara

Darovi za revijo Brat Frančišek
december 2020 + januar 2021 = 1770 €

- 5 € Marija Meglic, Marija Bombardier, Marjanka Strojina
- 10 € Cibej Rihard, Franciska Komar, Ipavec Katarina, Valič Stipančič Marijana, Legen Jozef, Zalokar Ž Ales, Prosenc Milena, Jana Malič, Meta Novak, Antonija Golež
- 15 € Marija Humar, Vera Golob, Nada Repič, Černetič Mihael, Gabrijela Jurglic, Franciska Jurkovnik
- 20 € Anica Kralj, Zoran Krulic, Frizerski Salon Marusa, Maruska Mra Vlje S.p., Valencic Ivan, Dimac Kata, Marjan Gorenc, Korošec Erika, Ljudmila Regancin, Anica Štokelj, Majda Gašparin, Amalija Pušnik, Zagar Marija, Ana Gorc, Magda Gros, Peter Skoberne, Žgavec Marija, Tadej Campa, Nenad Lavrič, Radovanovic Karmela, Makuc Sonja, Sterle Justina, Nedeljko Bernarda, Benedik Ivan, Simona Stozir, Župnija Šmartno Obpaki, Sonja Zver, Rezka Tonin, Brigita Krofi, Marija Božič, Tatjana Kramer, Nežka Gregorčič, Bernardka Ipavec, Zlata Karas, Jožica Jerman, Cirila Boštjančič, Zofija Župec, Hilda Pečelin, S. Nevenka Đuzel, Antonija Smrekar, Majda Cankar, Antonija Sitar, Ovcar Brigita, Kroselj Anton, Martina Jeralič, Marija Vivot
- 25 € Strazar Janez, Slavko Cander, Simona Poredoš
- 30 € Sestra Frančiška, Kogovšek Ančka, Fliser Vera, Mihaela Kolbezen, Vera Ramovš
- 40 € Anžej Jožef, Terezija Prusnik
- 50 € Župnija Zg. Tuhinj, Gorazd Zupančič, Ana Alessandra, Julka Dovžan
- 60 € Olga Strgar
- 100 € Slabe Anton

Znani člani Frančiškovega svetnega reda

Peter Pettinaio oziroma blaženi Peter iz Siene

Ni znan zanesljiv datum njegovega rojstva. Rodil bi se naj okrog leta 1189 v kraju blizu Siene. Družina pa se je kmalu preselila v Sieno, kjer je Peter potem živel vse svoje življenje. To potrjuje mestni odlok iz leta 1329, s katerim so uvedli praznik v njegovo čast. Pridevek Pettinaio (lat. Pectinarius) pove, da je bil obrtnik in da je izdeloval glavnike za česanje lana (kot prodajalca glavnikov ga omenja tudi Dante Alighieri v svoji Božanski komediji).

Po značaju je bil razburljiv in norčav. Zato je bila njegova mladost dokaj neurejena in neresna. Niso znani razlogi in nagibi, zakaj se je spreobrn timer. Vsekakor se je na neki točki v življenju njegovo življenje precej spremenilo zaradi vere v Jezusa. Tako se je poročil, postal po poklicu obrtnik in dejaven v dobrotelčnosti. V zakonu z ženo nista imela otrok, ko pa mu je žena umrla, je ostal vdovec do konca svojega življenja.

Življenjepis poroča, da je bil kot obrtnik zelo pošten, da je svoje izdelke prodajal

po pravšnji ceni in s tem delal hudo konkurenco drugim obrtnikom. Iz tega razloga je hodil na trg šele po sončnem zahodu, ko so bili prodajalci raznega blaga že maloštevilni.

Član Frančiškovega svetnega reda je postal, ko je pomagal v bolnišnici Santa Maria della Scalla, ki so jo vodili Fran-

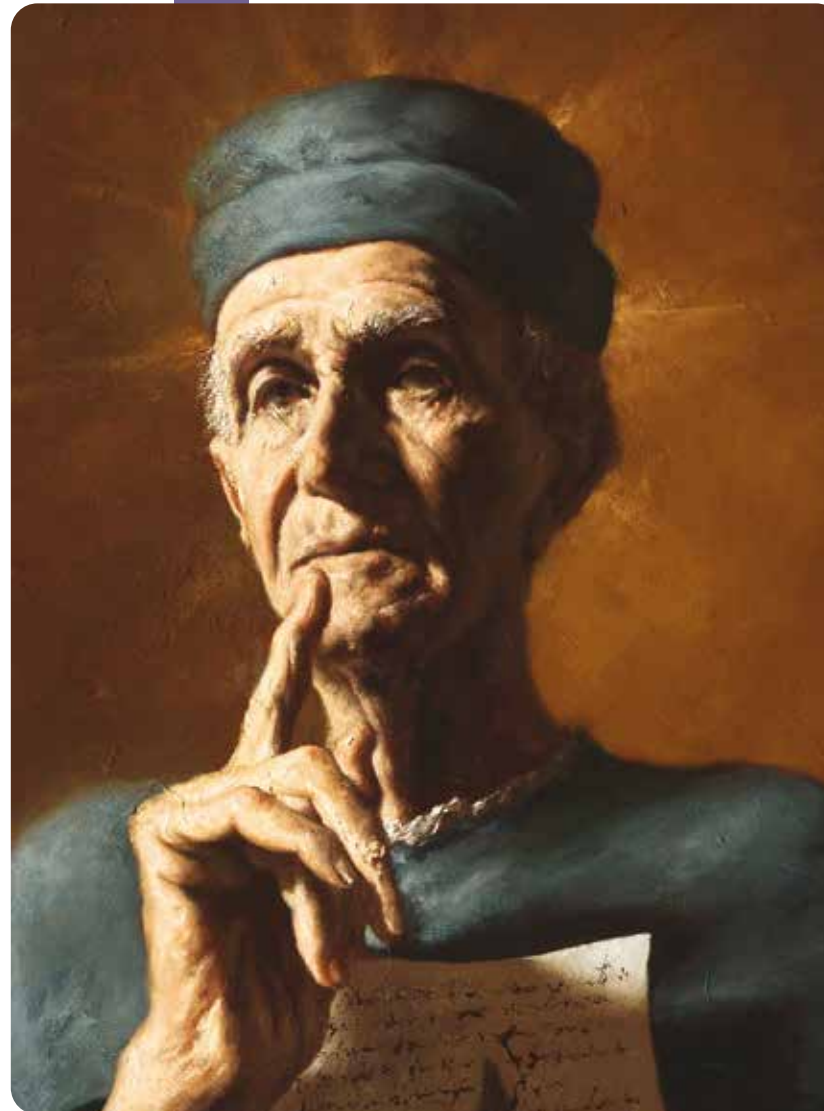
čiškovi bratje. Kot član tretjega reda sv. Frančiška se je zavzeto udeleževal bogoslužja in veliko molil. Skrbel je tudi za reveže in bolnike. Njegovo molitveno življenje so spremljali tudi mistični pojavi. Zelo je častil Božjo Mater in po takratni navadi sodeloval na številnih romanjih v Rim, Piso, Assisi, La Verno. Proti koncu življenja je po hudi bolezni dobil dovoljenje, da se je smel naseliti v frančiškanskem samostanu, kjer je veliko noči prebil v molitvi.

Zavzeto krščansko pričevanje mu je pridobilo srca meščanov, zato so mu zaupali pomembne naloge na področju prava, javne dobrotelčnosti in komunalnih prispevkov za različne bogoslužne namene. Peter Pettinaio tako predstavlja zgled laiške svetosti v Italiji 13. stoletja, ki jo je navdihovala frančiškova duhovnost.

Dali so mu tudi pridevek Molčec. Imel je namreč dar, da je govoril le o stvareh, pri katerih je poznal vzrok. Znal je tudi brati misli srca. Sienski frančiškani so mu zato radi pošiljali novince, ki so preživljali dvome in skušnjave, da bi jim pomagal, kako priti do spoznanja o lastni poklicanosti.

Umrli je 4. decembra 1289 in bil pokopan v frančiškanski cerkvi v Sieni. Na njegovem grobu so se začeli dogajati čudeži, tako da so nad njim leta 1326 zgradili svetišče, posvečeno njemu. Čez tri leta pa so mu posvetili tudi mestni praznik. Cerkev je bila uničena v požaru leta 1655, njegovi posmrtni ostanki pa so od takrat dalje v samostanu sester klaris v Sieni.

Za blaženega je bil razglašen 18. avgusta 1802.

Bog povrni!

Božično pismo generalnih ministrov Frančiškove družine

Assisi, 25. december 2020

Ljudstvo, ki je hodilo v temi,
je zagledalo veliko luč,
nad prebivalci v deželi smrtne sence
je zasvetila luč. (Iz 9,1)

Vsem sestram in bratom
Frančiškove družine
Upanje je drzno!

Dragi sestre in bratje celotne
Frančiškove družine, Gospod
naj vam podeli mir!

Božični jezik je poln glasbe in svetlobe. Ko Tomaž Čelanski pripoveduje zgodbo o božiču v Grecciu, piše: »Noč je osvetljena kot dan, razveseli tako človeka kot zver. Ljudje prihajajo, navdušeni nad to novo skrivnostjo novega veselja. Gozd okrepi krik in balvani odzvanjajo radost množice. Bratje pojejo, hvalijo Boga in cela noč je polna veselja.« (1 Cel 30)

Luč od zgoraj že zaznavamo in zato tokrat želimo predstavniki velike mednarodne Frančiškove družine uporabiti jezik glasbe za razmislek o čudovitih odzvokih, ki jih najdemo v encikliki *Vsi smo bratje* (Fratelli tutti).

1. GLASBENO OBVESTILO

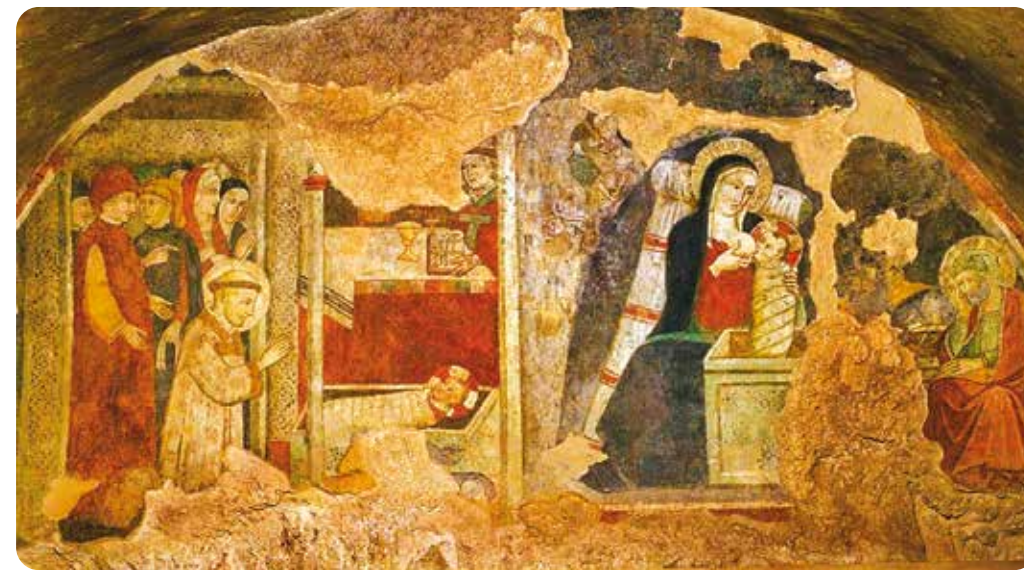
1.1 Nova glasbena partitura

Advent je skoraj končan in božič je že tu! Loči nas le nekaj dni do konca leta 2020, ampak lahko že rečemo, da je to bilo zelo posebno leto. Zdi se, da smo v zadnjih nekaj mesecih doživeli toliko,

kot bi običajno v desetletju. Zaradi tem, kot so virus, politične spremembe, protesti v številnih državah, napetosti, vojne, nestrpnost, okoljska vprašanja, kaotični tokovi ..., se nam zdi, da svet je postal temnejši in posledično zaradi dejavnikov, ki vključujejo različne omejitve, tudi bolj zaprt [glej papež Frančišek, *Vsi smo bratje* (Fratelli tutti – FT), prvo poglavje: Sence zaprtega sveta, čl. 9–55]. Točno v tem trenutku zgodovine nam je papež Frančišek dal svojo encikliko *Vsi smo bratje*. V njej deli svojo željo, da bi imeli pogum sanjati, si prizadevati za povezanost v človeško družino, v globalni objem med sestrami in brati, »sinovi te iste zemlje, ki gosti vse nas« (FT 8).

Papež encikliko predstavi s posebnim sklicevanjem na bratsko ljubezen, ki jo je živel in gojil brat Frančišek – ljubezen tako do bližnjih kot do oddaljenih. Da, res, govori o ljubezni do Gospodovih bitij, ampak najprej o ljubezni do tistih, »s katerimi ga je družilo isto meso«, (FT 2), do revnih in obrobni. Sveti oče poudarja tudi globok pomen zgodovinskega in preprostega obiska brata Frančiška pri sultanu Malik-al-Kamilu v Egiptu. Ubožec iz Assisija je sultana srečal kot brata, kot oseba s »srcem, ki ni poznalo omejitev in je preseglo razlike v poreklu, državljanstvu, barvi ali veri« (FT 3). Papež Frančišek pravi, da je sv. Frančišek imel sposobnost sporočanja Božje ljubezni in je bil »vsem kot oče, ki je razvnemal sanje o bratski družbi,« kar je bila Svetemu Očetu glavna motivacija pri pisanju nove enciklike (FT 4).

To je torej še toliko večji razlog, da motivira nas kot člane Frančiškove družine! O tem želimo povedati več. 3. oktobra lani (2020) smo bili generalni ministri Frančiškove družine prisotni na grobu svetega Frančiška v Assisiju, medtem ko je papež

Frančišek maševal in podpisal svojo encikliko! Svetega očeta smo lahko pozdravili v imenu vseh vas. Ob tej priložnosti, ki nam jo je ponudila Previdnost, želimo odgovoriti na posebno povabilo, naslovljeno na celotno družino, najprej pa na nas, ministre. Gre za povabilo, da vzamemo okrožnico *Vsi smo bratje* in njena spoznanja zares, da bi jo videli kot darilo in zavezo, ki nam jo je dal papež v letu 2020, da bi jo cenili, saj prihaja od svetega Frančiška po papežu Frančišku kot nova glasbena partitura, ki se jo moramo naučiti, vaditi in izvesti kot del odlične skladbe zgodovine.

1.2 Različne glasbene note, uglašene v akord z imenom Upanje

Papež Frančišek je realist in nima pomislekov imenovati stvari s pravim imenom. V svoji analizi položaja, v katerem se je znašel današnji svet (FT 9–55), govori o »gostih meglah, ki jih ne smemo prezreti« (FT 54). Ampak ne ostaja pri tem. Kaj predlaga ob trpljenju, s katerim se sooča človeštvo? Upanje! In kaj s tem misli?

»Upanje govori o žeji, o težnjah, o hrepenenju po polnosti, o uresničenem življenju, o tem, da smo umerjeni po velikih stvareh, kot so resnica, dobroti in lepota, pravičnost in ljubezen. (...) Upanje je drzno, zna preseči osebno lagodje, varnost in plačilo, ki zožujejo obzorje, da bi se odprli velikim idejam, zaradi katerih je življenje lepše in vrednejše.« (FT 55).

In kje najdemo upanje? Mogoč je nagoni odgovor, da ga je treba najti v Bogu – in ta popolnoma drži. Vir upanja in veselja je Bog in njegov evangelij. Papež Frančišek nas je na to že spomnil v spodbudi *Veselje evangelija* (Evangelii Gaudium – EG), ko je poudaril, da resnično veselje izhaja iz vezi med Bogom in človeško osebo, med kristjanom in Jezusom Kristusom (EG 1-8). To je prva nota glasbenega akorda upanja – odkritje, da smo Božji otroci in tudi njegovi prijatelji.

To spoznanje je osnova vsakega dejanja solidarnosti in vsakega družbenega prijateljstva, ker če smo res otroci istega očeta, potem to pomeni, da so vsi

okoli nas sestre ali bratje, nihče pa ni ravnodušen do svojih sester in bratov. Vsi smo bratje nas opominja na nekaj pomembnega: upanje ni nekaj, kar človek pridobi sam ali s samotarskim življenjem, neodvisno od drugih. Ne, upanje se gradi skupaj, v ponovnem odkrivanju svojih sester in bratov. To je torej druga nota akorda – odkritje, da nismo izolirani, da obstajajo drugi, da smo vsi med seboj povezani, da drug drugega potrebujemo in »da se nihče ne more rešiti sam« (FT 54).

In ker živimo na tem planetu in v tem trenutku zgodovine, se naše upanje ukvarja z našim bivališčem, zemljo. Papež Frančišek nas v spodbudi *Hvaljen, moj Gospod* (Laudato si' – LS) po priznanju, da »gre v našem skupnem domu marsikaj hudo narobe«, vabi k upanju, »da vedno obstaja rešitev, da lahko vedno spremenimo smer, da lahko vedno nekaj storimo, da bi težave rešili« (LS 61). Tretja nota upanja ima torej okus po sladki vodi, vonj čistega zraka neokrnjenih gozdov in zvok tropskega gozda, napolnjenega s pesmijo tisočih ptic. In ta nota zaokrožuje akord upanja – če bi bil akord okrnjen, če bi manjkala katera od treh not, bi bilo slišati nepopolno.

2. NA KONCERTU

2.1 Osnovni ritmi - odnos in srečanje

Hvaljen, moj Gospod sprašuje, kaj želimo od našega sveta v prihodnosti, kakšen planet želimo. Vsi smo bratje pa preverja, kakšne odnose si želimo v prihodnosti. Vsebina okrožnice nas vabi k odkrivanju in negovanju upanja v svet, ki je »odprt« (prim. FT poglavje III: Načrtovati in ustvarjati odprti svet, 87–127), zagotovo pa tudi postavlja vprašanja o naši identiteti, poslanstvu in posledično

naši formaciji. Če prenesemo ta vprašanja v kontekst Frančiškove družine, bi se lahko vprašali naslednje: Kakšen prihodnji frančiškovski svet želimo kot Frančiškovi predati tistim, ki bodo prišli za nami? Kakšne bodo njegove vrednote, življenjski slog in mišljenje? Bistveno, kakšne odnose želimo v našem frančiškovskem svetu? In končno, ali želimo, da bo ta naš frančiškovski svet dostopen in odprt za vse?

Okrožnica *Hvaljen, moj Gospod* je poudarila, da je svet mreža odnosov (ne pozabimo, »odnos« je ena osrednjih kategorij v frančiškovski miselnosti), kjer je vse povezano (prim. LS 117). Vsi smo bratje pa pravi, da se ta mreža odnosov na žalost trga, da nam grozi osamitev, izolacija. Toda enciklika predlaga rešitev, ko poudari, da je upanje najti v kulturi srečanja (prim. FT 30).

Kako ustvariti kulturo srečanja? Papež Frančišek opozarja, da »nobena sprememba ni mogoča brez spodbud in izobraževanja« (LS 15) in da lahko smernice za ta namen črpamo iz »zaklada krščanske duhovne izkušnje« (LS 15) – mi pa lahko dodamo, tudi iz frančiškove izkušnje. To pomeni, da morajo naši različni programi vzgoje (formacije) in študija (oboje, tako *ratio formationis* kot *ratio studiorum*) natančno in jasno vključevati papeževa spoznanja v zvezi s človekom, družbeno in »okoljsko« vzgojo. Moramo se vprašati, kako lahko naši programi vzgoje (formacije) odgovorijo na vprašanje, kako spodbuditi to kulturo srečanja. Kajti bližina je tisto, kar rešuje, pa ne samo človeštvo, ampak tudi zemljo, naš dom.

2.2 Uvodni ritmi – pozornost in dialog

S komentiranjem prilike o usmiljenem Samarijanu nas papež Frančišek opozori, da smo »vsi zelo zagledani v svoje potrebe« (FT 65) in da posledično tvegamo, da smo podobni duhovniku in levitu, brezbriznima do moža, »ki so ga napadli na cesti« (FT 63). Ko ocenjujemo, koliko smo pozorni do drugih, bi se lahko vprašali, ali »nas pogled na človeka, ki trpi, vznemirja, moti, saj nismo pripravljeni tratiti časa s težavami drugih ljudi.« (FT 65). Ena izmed najboljših stvari, ki bi jih lahko želeli sebi (in ne samo za božič), je, da bi imeli več poguma in si resnično pogledali »zgled usmiljenega Samarijana« (FT 66), »da bi spet prebudili poklic državljanov naše dežele in vsega sveta, poklic snovalcev novih družbenih vezi« (FT 66). Pravzaprav »vsaka druga izbira vodi ali v družbo razbojnikov ali tistih, ki hodijo mimo, ne da bi čutili usmiljenje do ranjenega in trpečega človeka na cesti.« (FT 67) Medtem ko si tega želimo, se postavlja drugo vprašanje: Kako smo lahko še bolj ustvarjalni in se ne predamo »izključujoči družbi«, ampak smo namesto tega »možje in žene, ki sprejemajo krhkost drugih« (FT 67)? Kako smo lahko bolj pozorni do drugih? Kako smo lahko še bolj drzni v tem, da smo blizu najmanjšim od vseh? (prim. FT 233–235).

Ko papež Frančišek govori o viru navdiha za svojo encliko *Hvaljen, moj Gospod*, omenja poleg svetega Frančiška ljubljene »ekumenskega patriarha Bartolomeja« (LS 7). Tokrat pa pri viru navdiha za Vsi smo bratje dá priznanje velikemu imamu Ahmadu Al-Tayyebu (prim. FT 29). Tako papež Frančišek ponuja konkreten in ustrezen primer dialoga, ki smo ga kristjani, ne da bi se odpovedali svoji identiteti (prim. FT 3), pozvani iskati »med vsemi ljudmi dobre volje« (FT 6). Kot frančiškove sestre in bratje smo že vključeni v ta dialog na različnih krajih in na različne načine; morda pa se lahko vprašamo, kako naj povečamo možnosti za dialog in srečanja z vsemi, še posebno s tistimi, ki sicer ne delijo naše vere, pogosto pa živijo in delajo ob nas.

Sveti Frančišek nam je zapustil nekaj praktičnih predlogov: lahko začnemo z njegovim pozdravom: »Gospod naj ti da mir!« (prim. Oporoka 23) Da bi lahko nekoga tako pozdravili, ga moramo najprej videti, nato pa pozdrav postane uvod v dialog! Spomnimo se, da je pozdrav svetega Frančiška naslovljen na vse – v enaki meri in z enako vljudnostjo do vseh (prim. tudi FT 222–224)! Ni izjem, ker je Frančišek vse priznaval za sestre ali brate in je vedel, da v Božjem srcu ni drugorazrednih otrok!

2.3 V glasbeni šoli

Papež Frančišek nam je podaril novo glasbeno partituro, da se jo naučimo. Delo se morda zdi zapleteno, vendar vemo, da se vsa dela sprva zdijo zapletena. Nota za noto, ritem za ritmom, počasi se trudimo, da bi bili sposobni delo dobro predstaviti. To novo delo govori o sanjah o odprtem svetu, svetu, kjer so srečanja tista, ki so pomembna, kjer so mogoči novi življenjski slogi, novi načini gledanja in razmišljanja. Tudi mi smo odgovorni za izvedbo tega dela. Zato moramo nujno najti notranje

processe (znotraj Reda, npr. v vzgoji-formaciji) in zunanje procese (v zvezi z našim služenjem v svetu), da bi nam isti procesi lahko omogočili oblikovanje po glasbi, ki je skrita v partituri okrořnice *Vsi smo bratje*.

Kje se torej lahko naučimo not tega novega glasbenega dela? Bořićni čas nam prihaja na pomoč in nas vabi, da se gremo v najboljšo glasbeno šolo. Pravzaprav sam sveti Frančišek potrjuje, da je bořić najboljši čas za vadbo: »Tisti dan bo Gospod razodel svoje usmiljenje: tisto noč svoj spev« (OfP 5,5). Srečanje poteka v Betlehemu – sam Bog prispeva h kulturi srečevanja in se približa tako, da postane eden izmed nas. Bog vzpostavlja dialog, ki je v začetku brez besed, gre samo za izmenjavo pogledov. Kako čudovito je, da prvič od nastanka sveta Marija iz Nazareta gleda v oči Boga! Na bořićni praznik nam Bog pokaže svoj obraz, ker »nihče ne more doživeti vrednosti življenja brez ljubezni do konkretnega sočloveka« (FT 87). Jezus nas bolj kot kdorkoli drug uči, kako naj živimo preroško in kontemplativno, sposobni globokega veselja, ne da bi bili obsedeni s porabniřtvom.

To je izvor naše identitete, tu izvemo, kaj pomeni srečati se s tistimi, ki so daleč

od nas in se od nas popolnoma razlikujejo. Naša vzgoja se začne tukaj, v premišljevanju obraza Jezusa Kristusa, ki je zavrt v po-voje, ki ga poljublja Marija iz Nazareta in ga objema Jožef. In na obrazu tega otroka lahko preberemo, da je Bog ljubezen (1 Jn 4,16), ljubezen, ki ne pozna ničesar drugega kot popolno razdajanje in – zavedajoč se naše potrebe po odrešenju – prihaja, da bi nas spoznala. »Zakaj najsvetejše ljubljeno dete, ki nam je dano in je bilo rojeno za nas na poti in položeno v jasi, saj zanj ni bilo mesta v prenočišču« (prim. OfP 5,7) je Beseda, po kateri Oče obnavlja dialog s celotnim človeřtvom. Beseda je postala meso in se naselila med nami (Jn 1,14), da bi začela dialog s človeřtvom. To je izvor našega upanja! Tukaj je, kjer je tu tako Bog in so hkrati tudi naši sestre in bratje – v Njem, ki je prišel in bival med nami.

Tudi mi, ministri Frančiřkove družine, želimo dodati svoj doprinos k pisanju nove partiture z akordom upanja, odnosa in srečanja ter pozornosti in dialoga. To počnemo v Bořići šoli, ki je uteleřena v »otroku iz Betlehema« (prim. 1 Cel 30) in začenjamo z noto skupnega bořićnega voščila.

Na ta prav poseben bořić vam vsi skupaj želimo, da bi si drzno želeli, vedno in povsod, v vseh okoliřčinah, z vsemi našimi sestrami in brati, slišati pesem angelov, ki oznanjujejo: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir (vsem) ljudem, ki so mu po volji.« (prim. Lk 2,14).

Dr. Deborah Lockwood OSE
DEBORAH LOCKWOOD OSE
President IFC-TOR

Tibor Kaiser OFS
TIBOR KAISER OFS
Minister General

Michael Anthony Perry OFM
MICHAEL ANTHONY PERRY OFM
Minister General

Roberto Genuin OFM CAP
ROBERTO GENUIN OFM CAP
Minister General

Carlos Alberto Trujillo Cano OFM CONV
CARLOS ALBERTO TRUJILLO CANO
Minister General
Chair (in rotation) of the
Conference of the Franciscan Family

Amantino Trujillo Cano TOR
AMANTINO TRUJILLO CANO TOR
Minister General

210. Obletnica prihoda Frančiřkanov na Kostanjevico v Novo Gorico

Mogoče se zdi praznovanje 210. obletnice nekako neugledno, vendar je na dogodek, pomemben za Kostanjevico, za slovensko Frančiřkansko provinco sv. Križa, kakor tudi za državo in mesto Nova Gorica, potrebno opozarjati. Nismo praznovali, le obeležili smo to obletnico s pregledom – razstavo o »času« Kostanjevice, saj skupaj s frančiřskani predstavlja center, ki je tudi za širšo okolico bolj pomemben, kot se zdi, naj gre za romarje po Jezusovih in Frančiřkovih poteh, za samotne iskalce duřnega miru ali za sprehajalce, ki se umikajo mestnemu hrupu z željo po lepem razgledu. Letos, na praznik sv. treh kraljev, je preteklo 210 let delovanja

in življenja Frančiřkovih bratov med nami – na Kostanjevici v Novi Gorici.

Frančiřkanski red je dobil Kostanjevico pri Gorici v last in upravljanje šele po 200 letih od postavitve prve cerkvice na Kostanjevici. To je dal sezidati grof Matija Thurn, a je bila majhna z enim prostorom, zato so jo imenovali kar kapela. Kasneje je zraven prizidal še samostan, da bi tu bivali menihi, ki bi skrbeli za cerkev. »Življenjepis« Kostanjevice je zelo zanimiv, kajti 400 let obstoja tega objekta in kraja je polnih zgodovinskega dogajanja.

V prvih dveh stoletjih je bil, zaradi različnih teženj in dogodkov, samostan nekaj časa celo nenaseljen. Leta 1649 je grof Thurn poslopja in posestvo podaril redu karmeličanov. Kostanjevica se širila, 130 let je prav cvetela, saj so samostan in cerkev razširili in okrasili. A leta 1785 so morali karmeličani samostan zapustiti, ker je dunajski cesar Jožef II. dal samostane zapreti. Thurnov dedič Frančišek je po posebni klavzuli

iz darilne pogodbe zahteval, da se nepremičnine vrnejo družini. Sam se je uspešno boril proti nameri, da bi bila cerkev in samostan prodana, posestva pa ni mogel ohraniti. Razprodana je bila tudi vsa oprema cerkve in samostana. Po dobrih 10 letih so na prošnje Thurnov cerkev ponovno odprli, potem ko so jo za silo opremili. Zanj so skrbeli goriški duhovnik Filip Poli in družina Thurn vse do leta 1811. Ker se niso mogli dogovoriti, kateri redovniki bi skrbeli za Kostanjevico, je dunajska oblast leta 1804 odredila, da se cerkev in samostan nepreklicno prodata. Rešitelj je prišel v osebi guvernerja Ilirskih provinc, generala Marmonta. Z goriško nadškofijo se je dogovoril za prostore, ki so jih pri sv. Antonu v Gorici zasedali frančiškani, zanje pa izposloval, da so se preselili na Kostanjevico. To so bili bratje, ki so se zaradi jožefinskih reform s Svete Gore zatekli v Gorico. Odlok o tem je general

Marmont podpisal 19. decembra 1810 v Ljubljani.

Na svete tri kralje 1811 so se frančiškanski bratje, bilo jih je sedem, v slovesni procesiji z Najsvetejšim, verjetno ob spremstvu vernikov, podali po goriških ulicah in po stari poti na vzpetino – hrib Kostanjevico. Prvi gvardijan je bil p. Rufin Žohar. Seveda so se na to selitev pripravljali že prej, saj je bil samostan v obupnem stanju, poškodovan in izropan. Na Kostanjevico so preselili vso opremo, kar so je imeli, tako za samostan kot tudi za cerkev. Med drugim so prinesli celotno svetogorsko knjižnico, ki je postala osnova za kostanjeviško in mnogo kasneje za Škrabčevo knjižnico. S seboj so prinesli tudi prvi leseni svetogorski kip Marije z Detetom (sedaj je v svetogorski kapeli prikazanja). Prva leta so porabili predvsem za obnovo uničenih prostorov in stavb. Že leta 1821 je gvardijan p. Mihael Jelerčič s pomočjo goriškega župana ustanovil »modroslovno šolo«, čez dve leti pa še študij teologije. Kostanjevica je bila pravi študijski in znanstveni center več kot 90 let – do prve svetovne vojne oziroma do leta 1915, ko so Italijani v bitkah za Gorico samostan močno poškodovali, cerkev pa na pol porušili. Dijaki in kleriki so samostan zapustili že ob začetku ofenzive, profesorji in Frančiškovi bratje pa, ko bivanje v samostanu ni bilo več mogoče. Med zadnjimi je odšel **p. Stanislav Škrabec**, potem ko je granata poškodovala njegovo sobo. Na Kostanjevici je živel in poučeval 42 let in zapustil slovenskemu narodu velikansko dediščino kot raziskovalec slovenskega jezika. Na novo je opredelil mnoga pravila in se poglobil v fonetiko našega jezika. Za varuha je v samostanu ostal p. Aleksander Vaupotič, ki pa so ga

Italijani ustrelili avgusta 1916, ko se je iz Gorice vračal na Kostanjevico.

Prva svetovna vojna je Kostanjevico hudo prizadela. Samostan in cerkev sta propadala, čeprav so se frančiškani leta 1918 iz Ljubljane začeli vračati. Za popravila, obnovo in pozidavo ni bilo sredstev, tudi italijanska oblast jih je ovirala, vendar so začeli z obnovo, da so si uredili osnovne bivalne pogoje. Leta 1920 je Tridentinska frančiškanska provinca, tudi pod pritiskom italijanskih oblasti, Kostanjevico priključila med svoje postojanke. Vsi slovenski frančiškani so morali leta 1924 zapustiti Kostanjevico, da so se tu namestili italijanski. Slovenci v Gorici, ki so večkrat prosili provinco za ohranitev dotedanjega stanja, so bili razočarani in užaljeni. Italijansko obdobje je trajalo do kapitulacije Italije leta 1943, ko so se postopoma začeli vračati slovenski patri. Italijanski frančiškani so predali ključne in zapustili Kostanjevico šele februarja 1947, po podpisu pariške mirovne pogodbe (10. 2. 1947).

Začelo se je novo obdobje, končno popolnoma slovensko. 16. septembra 1947 je apostolski administrator dr. Franc Močnik na Kostanjevici ustanovil samostojno vikarijo za ozemlje goriških župnij, ki so pripadle Jugoslaviji, in prvi vikar je postal p. Otmar Vostner. Čeprav naj bi bila vikarija (po pripovedovanju) že naslednje leto ustno povišana v župnijo, je dr. Mihael Toroš to razglasil s pismenim dekretom 16. 11. 1953. Kostanjevica je bila od novembra 1949 sedež Apostolske administrature za Slovensko Primorje, vse do decembra 1964. Tu je začel izhajati tudi tednik Družina. Kostanjevica je bila v povojnem stanju, kot cela Slovenija, v primežu komunističnega režima in hladne vojne, kar je tu še potencirala državna meja in

strog nadzor. A župnijsko življenje je kmalu začelo dobivati polet in župnija Gospodovega oznanjenja Mariji se je razcvetela. Na Kostanjevico so v 60. letih pripeljali prvo cesto in ohranili stopnice, ki so do leta 1961 edine vodile iz novega mesta do cerkve. Potem ko se je leta 1947 začela gradnja Nove Gorice, je bila cerkev na Kostanjevici in župnija (sedaj Nova Gorica – Kapela) edina, ki je 30 let skrbela za duhovno pomoč starim in novim prebivalcem mesta in okolice. Frančiškani so bili večkrat v hudi bivanjski preizkušnji, najbolj med potresom leta 1976, ko so bile stavbe močno poškodovane in je bila cerkev že predvidena za rušenje. Cerkev Gospodovega oznanjenja Mariji, ki ima zaenkrat še status nepremičnega kulturnega spomenika lokalnega pomena,

se je po zaslugi Slovenske frančiškanske province Sv. Križa in prizadevnega p. Lojzeta Kosa ohranila. Najnovejše raziskave pri obnovi in restavriranju fresk ter štukaturnega okrasja nam na novo odkrivajo, da je bogato okrašena cerkev pravi zgodovinski in umetnostni biser.

Frančiškani so vsa leta po vojni, tudi s pomočjo domačinov – faranov, kasneje tudi mestne občine, ohranjali in razvijali kompleks Kostanjevica, ki danes zajema poleg cerkve in samostana tudi novo urejeno Škrabčevo knjižnico (ta

hrani kar 11.500 knjig, med njimi 30 inkunabul), grobnico Burbonov in rožni vrt burbonk. Od leta 1995 v vzhodnem delu samostana domuje skupnost Srečanje. Kostanjevica je poznan kulturni center, kjer (v letih brez omejitev) potekajo različni kulturni dogodki (Glasba z vrtov sv. Frančiška, predavanja, koncerti), kjer deluje Škrabčev odbor. Postala je zanimiva turistična točka, ki stoletno zgodovino prepleta z lepoto objektov in rožnega vrta, z modrostjo iz knjig Škrabčeve knjižnice ter večnim domom edinega kralja, Burbona Karla X., ki je z družino pokopan v Sloveniji.

Kostanjevica je tudi danes milostni kraj, predvsem pa župnija, ki tu aktivno živi 70 let. Župljani se s patri dnevno srečujejo pri sveti evharistiji, preko spleta so med seboj povezani pri nedeljski sveti maši, z učenci pri verouku in drugih aktivnostih. Župnija in samostan sta tesno povezana, saj enega ni brez drugega. Prisotnost frančiškanov, ki so se trudili v našem mestu zadnjih 70 let, je neizbrisno zapisana v njegovi rasti. Enako tudi v kronikah župnije in samostana. Za njihovo delo smo jim lahko vsi hvaležni. Tudi danes se trudijo in nadaljujejo s svojim poslanstvom, tudi na temelju dela predhodnikov.

Čez dve leti bo cerkev Gospodovega oznanjenja Mariji na Kostanjevici v Novi Gorici praznovala 400 let od postavitve njene prve predhodnice, male kapele, ki jo je postavil Matija Thurn leta 1623. To je 400 let prijetnih in neprijetnih dogodkov, razvoja in propadanja, ponovnega razcveta, grenkobe in veselja, razočaranj in ponosa. Prav je, da njeno zgodovino poznamo in nam je vir hvaležnega ponosa ter zaveze, da Kostanjevico, skupaj s frančiškani, ohranimo za prihodnje rodove.

Mira Bastjančič

Spomini na p. Leopolda

Mineva leto dni, odkar smo se poslovili od p. Leopolda. Prvič sem ga srečala leta 1975, ko je začel zbirati molivce Živega rožnega venca za duhovne poklice, ki bi vsak dan zmolili eno desetko v ta namen, k temu pa dodali eno žrtvico. »Poklic mora biti izmoljen,« je ob tem pravil p. Leopold. Skrb za duhovne poklice je vedno ohranil v srcu. »Če ne bo duhovniških poklicev, ne bo mašne daritve in ne drugih zakramentov,« je rad ponavljal. Veriga molivcev Živega rožnega venca je presegla preko tisoč molivcev.

Drugič sem pod njegovim vodstvom delala duhovne vaje v Repnjah. Bile so bolj intenzivne kot običajno. Hotel je, da nismo le poslušalke, ampak tudi sodelavke. Zelo se je trudil, da bi vsebino razumele in jo odnesle v življenje. Kažipot je bil Jezus, njegovo življenje

v uboštvu in pokorščini. Z Njim naj bi ostajale v tihoti in molitvi.

Po več letih sva oba službovala na Brezjah, vsak v svojem poklicu. Tam sem ga bolj spoznala. P. Leopold je imel obilo vrlin, a z nobeno ni izstopal. Najprej je bil dober človek. Boga je vedno postavljaj na prvo mesto in to priporočal tudi drugim. Vsakemu je želel pomagati in pomagal je, kolikor je bilo v njegovi moči. Vedno je bil dostojanstven, prijazen, spoštljiv. Nikoli ni povzdignil glasu niti se ni prešerno smejal. Ni razglašal napak drugih. Bil je potrpežljiv in skromen. Bil je čistilec Srca Jezusovega, Fatimske Marije, Usmiljenega Jezusa, ljubitelj jaslic, dober spovednik in samo Bog ve, koliko skritih del je opravil.

Ob božiču bi rad osrečil vse družine. Z veliko vnemo je postavljaj jaslice, da bi ob jaslicah spoznali, da je tudi v revščini lahko sreča, če sta zraven razumevanje in ljubezen.

Spominjam se, da se je vnuk moje prijateljice hudo poškodovaj, ko ga je osemletnega podrl avto. Kazalo je, da ne bo več hodil. Naslednji dan ga je babica obiskala in vnuk ji je povedal: »Mama, k meni je ponoči prišel na obisk p. Leopold in mene več ne boli.«

Njegov pogreb je vse to potrdil. Tri dni in tri noči so ob njem molili, se Bogu zahvaljevali in se poslavljalj od njega s prošnjo, naj v nebesih prosi za nas. Pogrebna sveta maša je bila veličastna. Frančiškan gospod nadškof Stanislav Zore je v pridigi izpostavil njegove vrline in njegovo krepostno redovno življenje. Po maši me je presunil spreved, ki se je vil od samostanskega vrta do pokopališča. Pri grobu so bratje zapeli. Žalostni, da ga ni več med nami, smo se razšli, a z vero v srcu, da imamo priprošnjika v nebesih, ki nas pozna.

s. Otilija Kovšca ŠSFKK

Živi rožni venec

za edinost Cerkve, nove duhovne poklice, svetost in stanovitnost poklicanih

ŽETEV

ŽETEV za molivce Živega rožnega Venca, ki molijo za edinost Cerkve, nove duhovne poklice, svetost in stanovitnost poklicanih

Drage molivke in dragi molivci Živega rožnega Venca!

Prva obletnica smrti p. Leopolda Grčarja, dolgoletnega voditelja ŽRV

Brezje: 8. 2. 2020 – 8. 2. 2021

Minilo je leto, ko smo se na Brezjah v četrtek, 13. 2. 2020, v velikem številu poslovili od vsem nam dragega dr. p. Leopolda Grčarja. V kroniki brezjanskih dogodkov je bil to eden zadnjih dogodkov minulega leta, ko ni bil zaznamovan z ukrepi in predpisi koronaepidemije, ki nas še vedno hromi. V tem letu je na pokopališču manjših bratov frančiškanov na Brezjah nad grobom p. Leopolda gorela večna lučka, kar pomeni, da so bratje in sestre redno hodili na grob pokojnega patra, molili in prižigali svečke. Vse to kaže, da je mnogim pater veliko pomenil in jim pomagal na duhovni poti. P. Leopold je zdaj naš priprošnjik pri Bogu. Kakor se je on v času zemeljskega

življenja zelo rad zatekal k svetnikom, jih molil, prosil in častil, tako se tudi mi moramo zdaj zatekati k p. Leopoldu. Sicer ni razglašen za svetnika, ima pa kot tisti, ki je prestopil prag večnosti, moč, da moli in prosi za vse nas. Naj nam torej izprosi pri Bogu milosti zdravja, moči in navdihov, da bomo radi molili rožni venec, delali dobra dela in zaradi tega tudi mi hrepeneli po svetosti. Ljubljanski nadškof Stanislav Zore je ob pogrebu p. Leopolda lepo povedal: »P. Leopold je bil skozi dolga desetletja voditelj Živega rožnega venca. Bo zdaj ta veriga molivcev za nove duhovne poklice zamrla, ko je umrl p. Leopold? Na Brezjah je 35 let vodil Frančiškovo družino, družino Frančiškovega svetnega reda. Bo sedaj ta družina ostala živa? Bodo molitvene ure, katerih pobudnik je bil p. Leopold, zlasti za prenavo slovenskega naroda in za nove duhovne poklice, zaradi tega utihnile, ker njega ne bo več? Če se bo kaj takšnega zgodilo, potem, bratje in sestre, je njegovo sporočilo v nas ostalo plitvo. Če pa boste znali vse to nadaljevati, čeprav bo treba poiskati nove načine, čeprav bo treba na drugačen način osmisliti prihajanje sem na Brezje, potem bo njegovo življenje in njegovo delo ostajalo rodovitno.« Dediščina p. Leopolda je torej velika in neprecenljiva, zato ne sme zamreti, ampak moremo iz nje živeti za prihodnost.

AKTUALNO

V zapisih o molivcih Živega rožnega venca večkrat piše, da je 16.000 molivcev ŽRV. Ko smo poslali pismo na 10.200 naslovov, smo v pismu prosili, da nam prejemniki pisma odgovorijo. S tem potrdijo svojo zvestobo molitvi in tudi, da imamo pravico do uporabe njihovih osebnih podatkov. Vseh odgovorov je prišlo nazaj 2057; od teh jih je umrlo, se odjavilo ali preselilo drugam 196; ostali, 1861, pa so svoje članstvo potrdili, nekateri pa so se na novo prijavili. Še naprej prosimo, da nam na pismo odgovorite, kdor še ni.

Rad bi se zahvalil gospe Nadi Zelko iz Kranja, ki je zadnja leta pomagala p. Leopoldu pri dopisovanju s člani ŽRV. Uredila je tudi arhiv lističev ŽRV in skrbela za seznam ŽRV-jevcev. Zdaj njeno delo nadaljuje v Novem mestu gospa Ana Alessandra, ki skrbno vodi vse sezname in odgovarja na prispelo pošto. Bog naj bo obema bogat plačnik za njuno dobroto.

Stroški ob pošiljanju pošte in tudi Brata Frančiška so kar veliki, saj je pošta postala dražja od tiska. Mnogi ste svoj prostovoljni dar poslali v kuverti, nekateri pa tudi nakazali na TRR s pripisom: za ŽRV ali Brata Frančiška. Bog Vam povrni za vse te darove in se še priporočamo. Revija Brat Frančišek je sicer poslana kot dar, a vseeno so, kot sem zapisal, predvsem veliki stroški s pošiljanjem.

Kdor ne ve, katera je njegova desetka, naj sporoči in mu pošljemo nov kartonček. Do takrat naj moli kar desetko, ki je napisana v Bratu Frančišku in je ob njej tudi razmišljanje. Na koncu vedno dodajmo Očenaš, Zdrava Marija in Slava Očetu za vse pokojne člane in članice ŽRV.

Še ena prošnja. Kdor more, naj pošlje kratko pričevanje o tem, kako kot molivec rožnega venca čuti svoje poslanstvo. Pričevanje naj bo kratko in jasno, največ 10 stavkov.

RAZMIŠLJANJE

za 1. desetko Veselega dela rožnega venca:

KI SI GA DEVICA OD SVETEGA DUHA SPOČELA

Sveto pismo govori

Angel je vstopil k njej in rekel: »Pozdravljena, obdarjena z milostjo, Gospod je s teboj! Ne boj se, Marija, kajti našla si milost pri Bogu. Glej, spočela boš in rodila sina, in daj mu ime Jezus.« Marija pa je rekla angelu: »Kako se bo to zgodilo, ko ne poznam moža?« Angel ji je odgovoril: »Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila, zato se bo tudi Sveto, ki bo rojeno, imenovalo Božji Sin.« Marija pa je rekla: »Glej, Gospodova služabnica sem, zgodi se mi po tvoji besedi!«

Pisateljica Berta Golob razmišlja:

To je bil čas izpolnitve obljub, napovedanih po besedah preroka Izaija: mladenka bo spočela in rodila sina in imenoval se bo Emanuel.

Minevala so dolga tisočletja upov in pričakanj, preden je prišel en sam trenutek oznanjenja, a se je v njem dopolnila moč Najvišjega.

Ob začetku stvarjenja je bila dovolj božja beseda: »Bodi!« in spočeto je bilo vse stvarstvo. Zdaj je zadoščal Marijin Zgodi se in spočet je bil Odrešenik človeštva.

Naj bo v privolitvi Device, da postane mati Božjega Sina, blagoslovljeno vsako spočetje v naravni zibelki materinega telesa.

p. Krizostom Komar OFM

Vera in Luč

Več kot petnajst let sem bila animatorka pri gibanju Vera in luč. To je gibanje, ki združuje osebe s posebnimi potrebami, njihove starše, prijatelje, duhovnike. Osebe s posebnimi potrebami so lučke, mi pa lučkarji.

Imamo mesečna srečanja in v Sloveniji je preko trideset skupin Vere in luči. Srečanje je sestavljeno iz pozdrava, navadno se objamejo in poljubimo, zdaj v korona časih ne, pedagoškega dela kjer kaj ustvarjamo, ponavadi za mašo, ki nato sledi. Evangelij je igran, da ga lučke lažje razumejo, in prav one ga igrajo s pomočjo animatorjev. Medtem ko sem študirala v Mariboru, sem sodelovala tudi v stolni skupini Vere in luči in pa v obalni v Izoli. Naš prejšnji župnik Janez Kavčič je bil duhovni vodja obalne skupine in večkrat sem se z njim vozila na mesečno srečanje. Prepevala sva v avtu na skupino Bepop in bila prav vedno dobre volje. Moja sestra je bila tudi lučka, vendar je po mamini smrti leta 1998 le še nekajkrat prišla na srečanje. Poleti so organizirana letovanja. Še preden sem šla na skupino, sem bila na starem portoroškem župnišču, sedaj sončna hiša Karitas, kjer so letovale lučke. Vsi niso šli plavat in spominjam se Zdravka, čednega slepega, temno-poltega fanta in še nekaj lučk, ki sem jih pazila, to je bil moj prvi stik z Vero in lučjo, ki je zelo zaznamovala moje življenje. Neka prijateljica, ki je še vedno aktivna v skupini Sveti Duh pri Celju, je rekla: Enkrat lučka, vedno lučka.

Jasminka Marija Klara

Solomon Fisha, invalidni umetnik iz Etiopije

Ko sem bila prvič gostja v skupnosti sester uršulink v Adis Abebi, sem v njihovi kapeli v pritličju opazila čudovite slike s postajami križevega pota. Sestre so mi povedale, da je njihov avtor slikar na vozičku, paraliziran skoraj od rojstva. Ob mojem tretjem obisku v Etiopiji sem se želela srečati z njim, a je bil odsoten. Šle pa smo obiskat patre Marije Tolažnice in tam sem lahko videla njegove slike. Kupila sem tudi križev pot, ki ga je naslikal z naravnimi barvami

na strojeno kožo. Sestra Letegebriel mi je pred kratkim poslala njegovo zgodbo, da jo lahko preberete.

Rodil se je leta 1982 v kraju Asella v etiopski regiji Arsi kot tretji otrok v verni koptski družini. Ima še dva brata in tri sestre. Štirideset dni po rojstvu je zbolel in ostal paraliziran. Ko je imel približno štiri leta, so ga starši odpeljali na zdravljenje v Center za invalidne otroke Gighessa. Tam so ga sprejele sestre uršulinke. Solomon se z veliko naklonjenosti in domotožja spominja matere prednice Ananie Colombi in sestre Ghiday Fre. Štiri leta so skrbele zanj predano in z ljubeznijo. Prav tako so mu veliko sočutnost izkazovali

patri misijonarji Marije Tolažnice, ki so imeli svoj misijon v Gighessi. Spominja se laične prostovoljke Marise Mantovani, ki je delala kot medicinska sestra. Čeprav so se vsi trudili, da bi shodil, so bila prizadevanja neuspešna, saj je bil vzrok njegove invalidnosti nevrološki. Zato se je leta 1989 vrnil k svoji družini v Asello. Bil je na invalidskem vozičku. A v tem okolju je bila mentaliteta ljudi drugačna. Imeti doma otroka na vozičku je bila za družino velika sramota. Tako so Solomona sprejeli v sirotišnico, ki so jo na misijonu v Aselli vodili patri Marije Tolažnice. Tu je končal osnovno in srednjo šolo. Učil se je tudi glasbe in slikanja. Zdaj njegove

čudovite duhovne slike krasijo mnogo cerkva. Kot glasbenik je Solomon v župniji vodil šolo za pevce, ki so s petjem bogatili nedeljske svete maše. Štirinajst let je ostal v sirotiščnici. Potem je počasi, počasi s svojimi talenti uspel tudi nekaj zaslužiti. Zapustil je sirotišnico in postal samostojen. Z denarjem, ki ga je zaslužil s svojim delom, s pomočjo ljudi dobre volje in ob spremstvu patrov misijonarjev Marije Tolažnice je prišel do lastne hišice, kjer si je uredil prostor za bivanje in atelje. Tu je živel in ustvarjal nekaj let. Potem je prodal hišico v Aselli in si kupil stanovanje v Adis Abebi. Tu zdaj z velikim veseljem nadaljuje svojo umetniško pot slikarja, z glasbenim talentom pa služi Cerkvi.

Slavimo vsemogočnega Gospoda, ki dela velike čudeže!

*s. Letegebriel Wolde,
prevod Špela Pahor*

Studenci za Afriko – letno poročilo za 2020

Dragi bratje in sestre, mir in dobro!

Družbena pobuda »Studenec za Afriko« (angl. Well4Africa) se je rodila kot poseben sad 3. evropskega kongresa OFS in FRAMe, ki je bil leta 2018 v Litvi. Ker je bila geslo tega kongresa misel sv. Janeza: Kdor veruje vame, bodo iz njegovega osrčja tekla reke žive vode (Jn 7,38), je bil prvotni namen te pobude prinesiti konkreten sad z zagotovitvijo pitne vode trem skupnostim, v Ugandi, Zimbabveju in Malaviju. Po kongresu so mnoga narodna bratstva izkazala konkretno podporo pobudi in predsedstvo CIOFS se je odločilo, da bo projekt »Well4Africa« postal trajen projekt celotnega Frančiškovega svetnega reda, upravljanje pa so zaupali Narodnemu svetu OFS v Litvi. Doslej je bilo s pomočjo pobude v celoti izpeljanih že šest projektov, dva pa sta v teku. »Well4Africa« je že dokončal projekte v Namaneju in Svetem Lovrencu v Malaviju, Kihani vodni projekt v Ugandi, vodni projekt Sibi v Gani, projekt Shisong v Kamerunu in Studenec sv. Petra v Masenyane v Zimbabveju.

Po zaslugi skupnih naporov Frančiškove družine in vseh dobrotnikov je trenutno stanje projekta »Well4Africa« naslednje: skupna vsota zbranega denarja od začetka pobude do 15. decembra 2020 je 120.887,63 EUR. Porabljenega denarja je 87.884,63 EUR. Ostalo je še 33.003 eurov. Vse novice in poročila lahko najdete na spletni strani: well4africa.eu.

Poteka tudi izvedba drugega »Well4Africa« projekta v vasi Kongo v Gani,

v okrožju Nabdam. Vključuje vrtanje luknje in nastavitve električne črpalke, dveh velikih rezervoarjev vode in cevne sistema, da bo zagotovljen vir pitne vode za domačine in tisoče romarjev, ki prihajajo k Marijini votlini in v Center duhovne obnove, ki ga vodijo kapucini. Za ta projekt je bilo darovanih 5.092 eurov. Novembra smo prejeli vest, da je vrtanje končano in da je pritekla velika količina dobre in čiste vode. Zdaj je potrebno opraviti še ostala dela in zaključiti projekt.

Nov »Well4Africa« vodni projekt se bo kmalu začel v Mutemwa centru za gobavce, ki stoji v Mashonalandi, v vzhodni provinci Zimbabveja. Center podpira Bradburnova spominska družba, ki je bila ustanovljena v spomin na Johna Bradburna, brata OFS iz Velike Britanije, ki je skrbel za gobavce in je bil ubit med osvobodilno vojno v Zimbabveju. Začel se je postopek za njegovo

beatifikacijo. Člani projekta »Well4Africa« so se odločili, da bodo v tem centru zagotovili stalno oskrbo s čisto vodo.

»Well4Africa« je pravkar prejela nove prošnje tudi iz Kenije in Demokratične republike Kongo in je pripravljena prisluhniti novim klicem iz angleško, francosko in portugalsko govorečih afriških dežel. Cilj družbene pobude je poskrbeti za vodne vire tam, kjer so prisotni bratje in sestre OFS, z namenom, da bi pripeljali sestro vodo do žejnih ljudi in oskrbeli lokalno prebivalstvo s čisto in svežo vodo, da ženam in otrokom ne bo treba več hoditi do oddaljenih vodnjakov, ki so velikokrat tudi okuženi in usihajo, da bi se oskrbeli s to pomembno tekočino.

Posamezni narodni sveti so imenovali osebe za povezavo s projektom »Well4Africa«. Ta Slovenijo je to Doroteja Emeršič. Projekt je prijazno podprl tudi Dikasterij za služenje celostnemu človeškemu razvoju, ki ga vodi kardinal, ki prihaja iz Gane. To je velik korak za pobudo, ki odpira še intenzivnejše sodelovanje s krajevnimi cerkvenimi skupnostmi v celotni Afriki. Bogu hvala!

Dragi bratje in sestre!

V Svetem pismu je studenec označen kot kraj, kjer najdemo več kot vodo.

Tam je bil Jakobov studenec. Jezus je bil utrujen od poti in je kar sédel k studentu. Bilo je okrog šeste ure. Tedaj je prišla neka žena iz Samarije, da bi zajela vode. Jezus ji je rekel: »Daj mi piti!« (Jn 4,6-7)

Studenec je kraj, kamor pride Jezus, da bi srečal človeka. On je tisti, ki nas prvi išče in nas prosi za pijačo. Jezus nas išče in ga žeja po nas! Bog hlepi po tem, da bi nas žežalo po njem. O da bi nas z vsem srcem žežalo po Jezusu in da bi mu dali pijačo naših molitv in konkretnih dobrih del!

Z bratskimi pozdravi!

Virginija Mickute OFS Litva,

narodna predsednica in mednarodna svetovalka

P.S.: Tudi slovenski OFS se je po svojih zmožnostih že odzval s konkretnim denarnim prispevkom, ki ste ga zbrali vi, bratje in sestre, s svojimi darovi. Zdaj, ko vidimo, kako lepo napreduje ta projekt, bomo imeli še večje veselje sodelovati. Prispevek lahko izročite blagajniku, ki ga bo posredoval odgovornim.

Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška
na novo prebrane in premišljene (61)

Petero premišljevanj o presvetih ranah Svetega Frančiška

Četrto premišljevanje o presvetih ranah

II. del

Kakor smo že zgoraj povedali, si je sveti Frančišek na vso moč prizadeval zakriti presvete rane, in odkar jih je bil prejel, je vedno hodil z obvezanimi rokami in obutimi nogami. Vendar si ni mogel kaj, da bi jih mnogo bratov na razne načine ne bilo videlo in se jih dotaknilo, posebno pa rane na prsih, ki se jo je posebno trudil zakriti. Tako ga je nekoč brat, ki mu je stregel, z vdano obzirnostjo pregovoril, naj sleče kuto, da ji iztepe prah. In ko jo je sveti Frančišek v njegovi pričujočnosti slekel, je zagledal brat rano na prsih, mu naglo segel z roko v nedrje, se je dotaknil s tremi prsti in se prepričal o njeni globini in širini. Na podoben način jo je videl tiste čase tudi njegov namestnik.

A še očitnejše se je prepričal o njej brat Rufin, ki je bil mož velikega premišljevanja. O njem je sveti Frančišek večkrat pravil, da ga ni na svetu bolj svetega moža, in zaradi njegove svetosti ga je srčno ljubil in mu izpolnil vsako željo.

Tale brat Rufin je na tri načine sebe in druge prepričal o presvetih ranah, posebno one na prsih. Najprej se je to zgodilo, ko je moral prati spodnje hlače, ki jih je sveti Frančišek nosil tako dolge, da je z njimi pokril rano na desni strani, če jih

le dobro potegnil gor. In brat Rufin jih je pregledoval in vestno preiskoval in vedno je našel krvavo liso na desni strani: tako se je dodobra prepričal, da je bila tam kri, ki je curljala iz rane. Zato ga je sveti Frančišek kregal, ko je zapazil, da je razgrinjal njegove spodnje hlače, da bi videl tisto znamenje. Drugič je bilo, ko je brat Rufin svetemu Frančišku nekoč drgnil hrbet in je hote segel z roko do prsne rane in položil vanjo prst. Tedaj je sveti Frančišek od bolečine močno zavpil: »Bog ti grehe odpusti, brat Rufin, zakaj si to storil?« In v tretje se je zgodilo, ko je svetega Frančiška silno prosil, naj mu kot posebno milost da svojo kuto in v znak bratovske ljubezni sprejme njegovo. Tej prošnji se je dobrotljivi oče, čeprav nerad, vdal; slekel je kuto, mu jo izročil in vzel njegovo. In tistikrat je brat Rufin med slačenjem in oblačenjem razločno videti omenjeno rano.

Tudi brat Leon in mnogo drugih bratov je videlo častitljive rane svetega Frančiška še za časa njegovega življenja. Čeprav so ti bratje že zaradi svoje svetosti zanesljivi možje in jim lahko verjamemo na samo besedo, so vendar, da bi pregnali vsak dvom iz src, prisegli na evangelij, da so razločno videli znamenja presvetih ran.

Videli so jih tudi nekateri kardinali, ki so z njim prijateljsko občevali, in so v počaščenje častitljivih ran svetega Frančiška zložili lepe in pobožne pesmi ter odpeve in spisali premišljevanja. Sam sveti oče papež Aleksander je v pridigi ljudstvu ob navzočnosti vseh kardinalov (in med njimi je bil tudi sveti brat Bonaventura) rekel in potrdil, da je z lastnimi očmi videl častitljive rane svetega Frančiška, ko je bil še živ.

Tudi gospa Jakoba iz Settesolija, v tistem času najimenitnejša žena v Rimu, ki je svetega Frančiška močno spoštovala, je pred njegovo smrtjo in po njej

videla in večkrat z veliko spoštljivostjo poljubila presvete rane. Ko se je namreč bližala smrt svetega Frančiška, se je po Božjem razodetju napotila iz Rima v Assisi; to se je pa zgodilo takole.

Nekaj dni pred smrtjo je ležal sveti Frančišek bolan v škofovi palači v Assisiju in z njim je bilo nekaj njegovih tovarišev. A pri vsej svoji bolezni je večkrat pel hvalnice Kristusu v čast. Tako mu nekega dne pravi eden tovarišev: »Oče, ti veš, da imajo

tukajšnji meščani veliko zaupanja vate in te imajo za svetnika. Mogli bi tedaj misliti, da bi moral, če si res to, za kar te imajo, v tej svoji bolezni misliti na smrt in raje jokati kot pa peti, ko si tako težko bolan. Vedi, da tvoje in naše petje (mi pojemo, ker ti tako želiš) sliši mnogo ljudi v palači in zunaj nje. Zakaj to palačo straži zaradi tebe mnogo oboroženih mož, ki bi se nad nami lahko spotikali. Zato mislim, da bi prav storil, če bi šel od tu in se vsi skupaj

vrnemo k Sveti Mariji Angelski, zakaj med posvetneži se ne počutimo dobro.«

Pa odvrne sveti Frančišek: »Predragi brat, ti veš, da ti je pred dvema letoma, ko smo bili v Folignu, Bog razodel konec mojega življenja. In tudi meni je odkril, da bo še med to boleznijo v malo dneh konec mojega življenja. Pri tem razodetju mi je Bog razodel, da mi odpušča vse moje grehe in mi bo dal blaženost v raju. Objokoval sem smrt in svoje grehe do tega odkritja, od tistega časa pa sem tako vesel, da ne morem več jokati. Zato pojem in bom pel v čast Bogu, ki mi je dal dobrino svoje milosti in mi zagotovo obljubil vse dobrote rajske slave. Kar zadeva naš odhod, se strinjam s teboj in vseč mi je, a le na to pomislite, kako me ponesete, ker zaradi bolezni ne morem hoditi.«

Tedaj so ga bratje dvignili na roke in ga odnesli, spremljala pa jih je množica meščanov. Ko so prišli do neke bolnice, ki je stala ob potu, pravi sveti Frančišek svojim nosilcem: »Položite me na tla in me obrnite proti mestu.« In z obrazom obrnjenim proti Assisiju je blagoslovil mesto z mnogimi blagoslovi, rekoč: »Bog te blagoslovi, sveto mesto! Zakaj mnogo duš bo po tebi rešenih in mnogo Božjih služabnikov bo v tebi prebivalo in iz tebe jih bo mnogo izvoljenih v kraljestvo večnega življenja.«

Po teh besedah se da nesti dalje proti Sveti Mariji Angelski.

Ko so dospeli k Sveti Mariji Angelski, so ga nesli v bolniško sobo in položili k počitku. Sveti Frančišek pa pokliče enega svojih učencev in mu pravi: »Predragi brat, Bog mi je razodel, da se bom v tej bolnici ta in

ta dan ločil iz tega življenja, in ti veš, da bi bila gospa Jakoba iz Settesolija, predraga častilka našega reda, preveč žalostna, če bi zvedela za mojo smrt in bi ne bila zraven. Daj ji torej vedeti, naj neutegoma pride sem, ako me hoče videti še živega.« Brat odgovori: »Prav praviš oče! Zakaj ne spodobilo bi se, da bi ne bila pričujoča ob tvoji smrti, ko pa te tako močno spoštuje.« »Pojdi torej,« pravi sveti Frančišek, »in prinesi mi črnilo, papir in pero, da napišeš, kar ti porečem.« Brat prinese vse to in sveti Frančišek narekuje pismo takole:

»Gospa Jakobi, Božji dekli, brat Frančišek, Kristusov ubožec, pozdrav in občestvo Svetega Duha v našem Gospodu Jezusu Kristusu!

Vedi, predraga, da mi je blagoslovljeni Kristus po svoji milosti razodel konec mojega življenja, ki ni več daleč. Če me hočeš še najti živega, vstani, brž ko prebereš to pismo, in pridi k Sveti Mariji Angelski; zakaj če do tega in tega dne

ne prideš, me ne moreš več najti pri življenju. Prinesi s sabo nekaj raševine, da vanjo zaviješ moje telo, in pa svečo za pogreb. In še to te prosim, prinesi mi tiste reči, ki si mi jih skuhala in dajala, ko sem bolan ležal v Rimu.«

Med pisanjem tega pisma pa je Bog razodel svetemu Frančišku, da je gospa Jakoba na poti k njemu in že blizu samostana in da nosi s seboj vse tiste reči, ki jih je bil prosil v pismu. Zato zapove sveti Frančišek bratu, ki je pisal pismo,

naj ne piše dalje, ker ni več potrebno, in naj pismo odloži. Tedaj so se bratje močno začudili, da ni dokončal pisma in ga ni hotel odposlati.

Ko so takole stali, potrka nekdo močno na samostanska vrata in sveti Frančišek pošlje brata vratarja, naj odpre: bila je gospa Jakoba, najplemenitejša žena Rima, in z njo dva sinova, rimska senatorja, z velikim spremstvom konjenikov. Vstopili so in gospa Jakoba gre naravnost v bolniško sobo in pride k svetemu Frančišku. Njen prihod je svetega Frančiška močno razveselil in potolažil, enako tudi gospo, ko ga je zagledala živega in z njim govorila. Povedala mu je, kako ji je v Rimu Bog med molitvijo razodel bližnji konec njegovega življenja in da bo ponjo poslal in prosil reči, ki da jih je vse prinesla. In takoj jih da prinesiti in jih ponudi svetemu Frančišku.

Ko jih ta poje in se z njimi pokrepča, poklekne gospa Jakoba k svetemu Frančišku, se oklene njegovih svetih nog, zaznamovanih in ozaljšanih s Kristusovimi ranami, in jih poljublja ter moči s solzami s tako silno pobožnostjo, da so okoli stoječi bratje menili, da vidijo Magdaleno ob nogah Jezusa Kristusa; in nikakor je niso mogli odstraniti.

Naposled jo po dolgem času dvignejo in odvedejo. In vprašajo jo, kako to, da je prišla pravočasno in tako preskrbljena z vsem, kar je potrebno za življenje in pogreb svetega Frančiška. Pa odgovori gospa Jakoba, da je v Rimu neko noč med molitvijo slišala glas z neba, ki ji je rekel: »Če hočeš najti svetega Frančiška še pri življenju, pojdi nemudoma v Assisi in nesi s seboj tiste reči, ki si mu jih navadno dajala, ko je bil bolan, in pa one, ki so potrebne za pogreb.« »In tako,« je rekla, »sem tudi storila.«

Gospa Jakoba pa je ostala tam, dokler ni sveti Frančišek odšel iz tega življenja in bil pokopan. Pri pogrebu pa mu je s svojim spremstvom izkazala največje časti in

preskrbela vse, kar je bilo potrebno. Nato se je ta plemenita žena vrnila v Rim, kjer je kmalu po tem umrla svetu. Iz češčenja, ki ga je gojila do svetega Frančiška, se je odločila, da hoče biti prenesena k Sveti Mariji Angelski in tamkaj pokopana. In tako se je tudi zgodilo.

V hvalo Jezusa Kristusa in ubožcu Frančišku. Amen.

Kako je gospod Hieronim videl in se dotaknil prečastitih ran svetega Frančiška, v katere prej ni veroval

Ob smrti svetega Frančiška niso samo imenovana gospa Jakoba in njeni sinovi s spremstvom vred videli in poljubili njegove presvete rane, ampak tudi mnogi asiški meščani. Med temi je bil neki znani vitez in velik gospod, Hieronim po imenu, ki je o svetih ranah močno dvomil in ni veroval vanje, kakor sveti apostol Tomaž ne v Kristusove. Da bi tedaj sebe in druge prepričal, je vpričo bratov in drugih posvetnjakov na drzen način majal žeblje na rokah in nogah in očitno otipaval rano na prsih.

Zaradi tega je bil pozneje živa priča te resnice in je prisegel na evangelij, da je bilo res tako in kako da je videl in potipal. Videle so in poljubile prečastitljive rane svetega Frančiška tudi sveta Klara in njene redovnice, ki so bile pričujoče pri njegovem pogrebu.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

O dnevu in letu smrti svetega Frančiška

Slavni Kristusov spoznavalec, gospod sveti Frančišek, je odšel iz tega življenja v letu Gospodovem tisoč dvestošestindvajsetem, v soboto, dne četrtega oktobra, in v nedeljo je bil pokopan. Bilo je dvajseto leto njegovega spreobrnjenja, odkar se je namreč začel pokoriti, in drugo leto po sprejemu svetih ran; in bil je v petinštiridesetem letu od svojega rojstva.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

O prišetju svetega Frančiška k svetnikom

Nato je bil sveti Frančišek leta tisoč dvesto osemindvajsetega slovesno prišet med svetnike. Papež Gregor Deveti je osebno prišel v Assisi, da ga je prišel k svetnikom.

In to naj bo za četrto premišljevanje dovolj.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

61. premišljevanje

Še posebej mi odmevajo te podrobnosti. Njegova skrb, da bi skril rane. Kaj ni to znamenje za resničnost izrednih izkustev, ki so jih doživeli mistiki?

Notranji čut ljudstva, ki zaznava navzočnost svetega. To pa že ni več tako daleč od nezdrave potrebe po posedovanju nadnaravnih moči.

Odnos z mlado vdovo Jakobo iz Settesolija je eden tistih primerov, tako pogostih v življenju svetnikov, v katerih ti prelomijo lastne asketske sheme. Kako radi bi kaj več vedeli o tem odnosu v luči današnjih skrbi za človeško zrelost v celibatu. Viri pa nas silijo, da se umirimo, da se ognemo obema skrajnostma: lahkotnemu naravništvu in prividnemu nadnaravništvu.

Kako je bil Frančišek osamljen v zadnjih dveh letih življenja! Obložen z boleznimi, problemi v redu, ranami, z izjemno Božjo navzočnostjo v njegovem srcu in telesu ... Razglašen za svetnika še za življenje, a okrnjen na nemoč ...

Posodobljeni prevod Alojzija Resa pregledal in odmeve br. Javierja Garrida prevedel br. Miran Špelič. Se nadaljuje.

Ne prepiramo se ali razpravljamo, ampak služimo vsem zaradi Božje ljubezni

Intervju s p. Francescom Pattonom, frančiškanom, kustosom Svete dežele, je bil pripravljen in posnet za dogodek Bratsko srečanje ob jaslicah, 9. januarja 2021.

Dober dan, pater Patton, hvala za vaš čas. Zelo smo veseli, da smo povezani z Jeruzalemom, s Kustodijo Svete dežele.

Dober dan tudi vam in pozdrav vsem članom Frančiškovega svetnega reda.

Začnimo torej kar takoj s kakšnim vprašanjem. Današnje srečanje se opira na pobude okrožnice Vsi smo bratje. Papež Frančišek nas spominja na idejo o skrbi za druge in v okrožnici Vsi smo bratje poudarja prav to, kako zelo smo zrasli v mnogih stvareh naše družbe, smo pa zelo nepismeni pri spremljanju in podpori najbolj šibkih in krhkih članov naše razvite družbe. Srce bratstva je pa

prav v tem, da skrbimo za tiste, ki so nam blizu v okolju, v katerem živimo stvarstvo. Kustos Svete dežele živi v prvi osebi to idejo o oskrbi in varovanju tako svetih krajev, ki so živi kamni Jezusove zemlje, kot kristjanov, ki so manjšina. Nam lahko poveste kaj o vaši izkušnji?

Dejansko je moja izkušnja izkušnja patrov, ki živijo v Kustodiji, torej ni izkušnja posameznika, ampak izkušnja skupnosti, izkušnja skrbi tako za kraje kot za kristjane in rekel bi, da tudi za nekristjane; za kraje, ki so posebej pomembni za nas, ker so kraji, ki ohranjajo spomin na skrivnost učlovečenja in našega odrešenja. Torej so kraji, ki nas spominjajo, da je Božji Sin postal človeški otrok, da je postal on sam naš brat, da bi skrbel za nas. So torej kraji, ki nas vedno znova prizemljijo, tudi z vidika vere, ki nas spominja, da ima vera konkretno razsežnost.

Seveda je jasno, da je treba poskrbeti za ljudi, in sami kraji so pomoč ljudem. V Sveti deželi, na primer, veliko naših kristjanov živi in dela prav zaradi tega dejstva, da imamo romarje, ki prihajajo

jajo obiskovat kraje, tako da mnogi od njih delajo tudi na področju romanj, turizma, v hotelih, svetiščih, kot vodiči, pri izdelovanju spominkov iz oljčnega lesa, ki jih delajo v Betlehemu, in iz biserov. Seveda pa je skrb nekaj globljega. Menim, da se z naše strani, na primer, skrb za krajevne kristjane dogaja predvsem na pastoralni ravni, saj je mnogo župnij zaupa-

nih Kustodiji Svete dežele, in skrb pomeni poživljati vero. Če mi ne poživljamo vere naših bratov, bodo naši krščanski bratje, ki so se rodili in zrasli tukaj, imeli veliko skušnjavo, da zapustijo to deželo zaradi težkih razmer, v katerih se nahajajo. Skrb pa ima tudi socialno dimenzijo, s tega vidika menim, da šole v Sveti deželi skrbijo za mlade generacije in jim pomagajo, da bi imele prihodnost. Šol v Sveti deželi je petnajst, so zelo dobre šole, odprte vsem, in vzgajajo okoli 10.000 učencev. Ponovno odpiramo tudi šole, ki so nam bile odvzete leta 1967 v Siriji, in so nam bile vrnjene lani. V načrtu imamo, da bi tudi tam ponovno odprli vzgojne zavode. Je tudi skrb in pomoč v revščini, vezani na določene situacije, tako je letos covid udaril tudi nas, tudi naše kristjane, pa ne toliko tiste, ki živijo v Izraelu, kjer je sistem socialnega in zdravstvenega zavarovanja, kot tiste, ki živijo v drugih državah, od Sirije do Libanona, Jordanije, Palestine in Egipta.

Naj navedem samo tri primere.

V Siriji je po desetih letih vojne število kristjanov upadlo z 2.200.000 na manj

kot 700.000 in covid je močno prizadel že tako žalostno stanje. Zaradi gospodarskih sankcij se ljudje ne morejo več zdraviti: treba je pomagati ljudem tudi pri nakupu zdravil, ki jih ne dobimo v lekarni, ampak na črnem trgu.

V Libanonu covid ni bil edina škoda, saj je bila lani 4. avgusta huda eksplozija v Bejrutu, po kateri je ostalo 300.000 ljudi brez doma, med temi osebami so bili tudi patri iz samostana v Bejrutu, ki je bil napol uničen. Omogočeno jim je bilo, da so popravili vsaj potrebno, da so dobili streho nad glavo pred začetkom deževne dobe. Več sto družin se je trudilo in pripomoglo k takojšnji pomoči in popravilom.

In še tretji primer: Betlehem brez romarjev je mesto »na koncu«. V Betlehemu smo videli, da se je potrebno, tudi s pomočjo skupine karitasa iz župnije, osredotočiti na tri stvari: pomoč pri zdravljenih in najosnovnejših stvareh, se pravi živilih, in pomoč pri šolanju, da bi otrokom in mladim omogočili, da nadaljujejo s šolanjem, čeprav so njihovi starši brez plače in ne zmorejo plačevati šolnin. Nato smo videli, kako to stanje povzroča težave tudi drugje. V Sredozemlju smo navzoči tudi na Cipru. Na Rodosu, na primer, je število revnih, ki prihajajo tedensko po paket živil v samostan, naraslo v enem letu s 100 na 497, torej skoraj 500 revnih. To kaže, kako skrb za druge izhaja iz vere, iz pastore, in sega do vzgoje, a tudi do skrbi za druge, ko so potrebe, nujnosti.

Hvala. Kot ste rekli, so zaradi covida omejitve. V Sveti deželi ni romarjev. Je kje videti kakšno znamenje upanja?

Pri nas ni romarjev že od konca februarja in ti so bili prvi vir podpore tudi za nas in krščansko skupnost, česar sedaj ni. Praktično smo v zadnjih 10

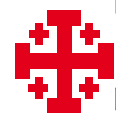
mesecih bili brez te vrste prihodka. Tu smo v manjšini in ni tako kot v mnogih evropskih državah, kjer duhovniki živijo od darov župljanov, nasprotno. Tukaj potrebujejo zunanjo finančno podporo župljani. Vemo, da imamo pred seboj še približno pet ali šest težkih mesecev. Upamo, da bomo lahko začeli sprejemati romarje v drugi polovici leta 2021, vsaj od junija dalje, ko bodo tudi cepljenja omogočala vzpostavitev letališč in letov. Medtem skušamo vztrajati s tistim, kar imamo, in se priporočamo dobrosrčnosti ljudi. Upamo, da bo letos možna nabirka velikega petka in da bo z njo tako prišla pomoč za Sveto deželo, saj je bila lansko leto res minimalna. Nabirka velikega petka je bila glavna finančna pomoč, poleg tiste romarske. Vemo, ponavljam, da bo težko srečati romarje v naslednjih šestih mesecih, in vemo, da bodo, preden se bomo vrnili v normalno življenje, najbrž minila najmanj tri leta in tudi naslednja leta bodo za nas naporna, saj se bomo morali še bolj truditi za bližnje kristjane.

Kustodija je nosilka frančiškovega duha dialoga tako z drugimi kristjani v Sveti deželi kot z izraelsko in palestinsko družbo. Povejte nam, kakšne pobude imate v tej smeri?

Pobude so različnih vrst, niso neke vrste uradne pobude, so bolj pobude, vezane na vsakdanje življenje. Kot sem rekel prej o šolah: torej, šole so ena od pobud dialoga, sobivanja, tudi vzgoje za bratstvo, kajti v naših šolah je na splošno približno 50 odstotkov kristjanov in približno 50 odstotkov muslimanov, in skušamo delati tudi po smernicah, ki jih je podal papež Frančišek v dokumentu iz Abu Dhabija v okrožnici *Vsi smo bratje*, ki pa jih je navdahnili srečanje med svetim Frančiškom in sultanom

v Egiptu leta 1219. Tako delujemo na jasn način, da bi spodbujali dialog srečanja in bratskega sodelovanja; in znotraj šole smo tudi leta 2019, še pred pandemijo, pripravili zanimive pobude dialoga, tako da smo med seboj povezali učence in profesorje, kristjane in muslimane, ter vključili tudi družine. Z izraelskim svetom imamo na področju šolstva zelo lepo pobudo: Glasbeni zavod *Magnificat*, ki je glasbena šola, v kateri so profesorji in učenci judje, kristjani in muslimani. Večina naših profesorjev glasbe je judov, večina učencev Arabcev – kristjanov in Palestincev in tudi neko določeno število muslimanov. Rekel bi, da nam tam, v imenu glasbe na eni strani in v imenu Matere Božje na drugi, z magnifikatom, ki ga je ona pela, uspe delati zelo lepe stvari. Potem je tu veliko pobud, ki so vezane na, kako bi rekel, posebna področja. Na primer, pred kratkim smo predstavili arheološka odkritja iz Getsemanija, ki so sad sodelovanja med našim frančiškanskim svetopisemskim študijem, ki je naša Fakulteta za svetopisemske vede in arheologijo, in Ministrstvom za izraelska antična odkritja, ki se ukvarja z arheološkimi najdbami. Tako smo v

Betaniji, na območju, ki je pod vlado palestinske avtonomije, pred leti razvili in skušamo tudi sedaj nadaljevati z vrsto arheoloških izkopavanj na tem kraju, v sodelovanju z Alkuz, ki je del palestinske univerze v Jeruzalemu.

Mogoče je najbolj pomenljiva stvar ta, da smo ponovno odprli kraj (samo-stan) Jezusovega krsta ob Jordanu, ker nam je bil vrnjen po več kot 50 letih. Bil je zaprt od leta 1967, ko je bila slavna »šestdnevna vojna« in so patri morali zapustiti vse v enem dnevu. Ko pa smo ponovno vstopili, da bi pregledali stavbo, potem ko je bilo končano odstranjevanje min, smo videli, da je ostalo še vse nedotaknjeno: slika papeža Pavla VI. je bila obešena v jedilnici, še vedno je bila knjiga maš s podpisano zadnjo mašo, ki jo je opravil tistega dne pater in je nato moral tam pustiti tudi knjigo in zbežati. Ta kraj nam je bil vrnjen in jutri, 10. januarja 2021, ob prazniku Jezusovega krsta, bomo obhajali sveto mašo po več kot 50 letih. Je že lepa stvar, da je bilo minsko polje očiščeno in bo zopet postalo kraj miru. Lepa stvar pa je, da je dialog med Izraelom, Jordanijo in Palestino z namenom, da bi na tem kraju omogočili tudi neke vrste izkušnjo sodelovanja, ki bi bila pilotna izkušnja, ki jo spodbuja tudi papež Frančišek, in ki bi nekoč omogočala romarjem, da bi do kraja prispeli tako z izraelske strani kot iz Jordanije in bi lahko potovali z ene strani Jordana na drugo, ter tako

podoživeli izkušnjo celotnega kraja in bi lahko potem seveda odšli po isti strani, po kateri so prišli. Lahko postane lepa stvar, ker je to ovira, meja: reka Jordan, meja, ki jo nadzira vojska, bi postala kraj prehoda med dvema resničnostma in z vpletenostjo vseh treh strani: Izraela, Palestine in Jordanije. To bi bilo tudi lepo znamenje in vesel sem, da smo mi, kako naj rečem, tudi sredi te vrste realnosti in lahko prispevamo k pobudi, ki je zagotovo tudi pobuda za mir.

In zdaj še zadnje vprašanje: Iz Svete dežele nam že 2000 let prihaja sporočilo bratstva. Kaj svetujete današnjim frančiškanom, predvsem tistim iz Gorice in Nove Gorice?

No, rekel bi ... Frančiškanom vedno svetujem, naj berejo in poglobljajo tisto, kar je rekel sv. Frančišek. Mi smo kot patri v Sveti deželi srečni, ker je v nepotrjenem vodilu posvetil poglavje prav tistim, ki živijo poslanstvo predvsem v muslimanskem okolju, in nam je dal navodila, ki so zelo preprosta, a zelo težka. In pravi, da je prvi način, kako biti med ljudmi, ta, da se ne prepiramo ali razpravljamo, ampak da služimo vsem zaradi Božje ljubezni, in da tako priznavamo, da smo kristjani. Prvi način za graditev bratstva je prav to, da gremo naproti drugim s to držo, torej z miroljubno neprepirljivo držo in držo služenja. S služenjem dokazujemo, da hočemo drugim dobro. Da pa se vrnem na uvodno temo: skrb za druge kažemo tako, kot je papež Frančišek poudaril v okrožnici *Vsi smo bratje*, s temo prilike o usmiljenem Samarijanu, ki pa jo je tudi v teh dneh povzel s sporočilom ob svetovnem dnevu miru, v celoti posvečenem skrbi za graditev miru. Tako je služenje konkreten način skrbi za druge. Imeti moramo jasno identiteto, priznati, da smo kristjani, res se ne smemo bati reči,

da smo kristjani. Mi smo v teh osmih stoletjih, kar smo tukaj, bili vedno manjšina, a se nismo nikoli bali izraziti svoje identitete. Če smo le imeli možnost pogovora, smo nagovarjali vse, neodvisno tudi od različnosti kultur in vere, in to prav zato, ker smo vedno izražali tudi to jasnost, ampak ponavljam, na miroljuben način služenja. Nato seveda sveti Frančišek dodaja nekaj drugega, da ko se vidi, da je možnost, se oznanja evangelij, se sprejme v Cerkev, in nam na koncu reče, naj se spomnimo, da smo svoje življenje že izročili v Gospodove roke, tako da se ne upirajmo, če nam ga nekega dne hoče kdo vzeti. Jaz pogosto rečem patrom, da »biti misijonar« pomeni, da imaš za življenjsko obzorje tudi obzorje mučeništva. Samo kdor se zaveda, da je poklican, da daruje življenje, ker je življenje dobil v dar, bo lahko tudi pričeval v izrednih okoliščinah ali bo lahko pričeval s premagovanjem naravnih strahov, ki jih nosi v sebi, in bo mogel pričevati tudi, ko bo stanje postalo dejansko težko in na-

porno s strani osebnega tveganja. Kdor ni spoznal, da je življenje dar, ga bo stežka sposoben podarjati.

Za zaključek bi rad voščil, saj smo še vedno v božičnem času. Tu v Sveti deželi se božič zaključí 18. januarja z božičem Armencev, tako da: Vesel božič! Naj bo božič sprejem Deteta Jezusa, tako kot je velikokrat spomnil papež Frančišek: naj bo zibelka, v katero lahko Marija odloži Dete, srce vsakega od nas. In tudi vse najboljše za novo leto, leto 2021, ko smo prvi dan leta poslušali v prvem berilu blagoslov, ki ga je veliki duhovnik dal vsako leto izraelskemu ljudstvu, in ki ga je sveti Frančišek rad delil: »Blagoslovi naj vas Gospod in vas varuje. Razjasni naj svoj obraz nad vami in vam bodi milostljiv. Obrne naj svoj pogled na vas in vam da svoj mir.« To je tudi moje voščilo, ki sem ga hotel predati vsem vam za novo leto.

*Spraševala sta Raffaella Nardin in Robert Komjanc
Prevod: Kristina Škibin*

LEGA NEWS

Votlina Kristusovega rojstva

Oljke v Getsemaniju

Med častitljivimi rastlinami v Svetem pismu so v samem vrhu oljka, vinska trta, smokva in žito. Libanonska cedra ima svojo častitljivost v vlogi gradbenega lesa, prvenstveno pri gradnji templja. Oljka ima v biblični literaturi zelo odlično mesto. Omemba se začne pri Noetu: »Počakal je še sedem dni in nato je spet poslal golobico iz ladje. Proti večeru se je golobica vrnila in glej, v kljunu je imela zeleno oljčno vejico. Zdaj je Noe vedel, da so vode na zemlji upadle. Počakal je še sedem dni. Spet je spustil golobico, a se ni več vrnila.« (1 Mz 10,12)

Celo v Jotámovi basni nastopa oljka kot značajska lik, ki se ne pusti pretentati za vladarsko službo: »Oljka jim je rekla: »Mar naj pustim svojo maščobo, zaradi katere me poveljujejo Bog in ljudje, in se grem povzdigovat nad drevesa?« (Sod 9,9)

Če preskočimo mnogo mest, kjer se še pojavlja oljka, pridemo do samega sv. Pavla, ki pa nas, ki smo prišli h Kristusu kot pogani, primerja z oljko: »Če pa so bile nekatere veje odlomljene in si bil ti, divja oljka, vcepljen na njihovo mesto in si postal deležen mastnosti oljčne korenine, se ne prevzemaj na račun vej. Če pa se prevzemaš, vedi, da ne nosiš ti korenine, ampak korenina nosi tebe.« (Rim 11,17-18)

Getsemani – oljke skrivajo svojo starost

Ko pa s to vsebino, ki jo nosi oljka, stopimo v vrt Getsemani, se nam odstre tudi naša raba oljke v bogoslužnem praznovanju, naj bodo veje na cvetno nedeljo ali pa olje, sad oljke, pri večini zakramentov. Te priče iz davnine so tudi evangelijske priče za Gospodovo izdajstvo, njegovo agonijo in končno tudi za vedenje apostolov do Gospoda, ko se je bližala ura poljuba in izdajstva. Zato je današnji getsemanski vrt kakor

starček z dolgo zgodovino in tudi nov in svež pričevalec za danes, za novo dobo.

Vrt Getsemani je eden najsvetejših krajev za krščanstvo, ki neposredno spominja na Gospodov smrtni boj, njegovo prijetje in Judovo izdajstvo. Ob vstopu na vrt pa se romarju postavi vprašanje: Koliko so stare te oljke? In to še preden se zave dejanske vsebine, ki se je odvijala prav tam. Pred nekaj leti se je na notranjem obzidju vrta pojavila še nova plošča z napisom tudi v hrvaškem jeziku (poleg angleškega in latinskega), da so ta getsemanski vrt odkupili romarji, trije hrvaški katoliški vitezi iz Bosne, in ga darovali frančiškanom. Torej so odkupili celoten vrt in Cedronsko dolino do muslimanskega pokopališča, skoraj do jeruzalemskega obzidja. (Ti vitezi so bili državljani otomanske Turčije, ki je bila takrat gospodar tudi v Palestini. Zato je bil ta odkup mogoč.) Patri so na zgornjem robu, v smeri proti jeruzalemskemu obzidju, odstopili del zemljišča za obvozno cesto okrog Jeruzalema. In prav zdaj v Cedronski dolini potekajo izkopavanja, ki bodo po vsej verjetnosti

razkrila še kakšno skrivnost v zvezi z getsemanskim vrtom. Pred temi izkopavanji pa so strokovnjaki pod vodstvom kustodije opravili študijo o starosti oljk v vrtu, in to že leta 2009. Strokovnjaki italijanskih univerz za gozdove so pod vodstvom p. Massima Pazzinija ofm, takratnega dekana Frančiškanskega bibličnega študija v Jeruzalemu, Giovannija Gianfrateja, strokovnjaka za oljke v sredozemskem prostoru, in prof. Antonija Cimata iz Firenc, ki je strokovnjak za gozdarstvo, ter p. Pierbattista Pizzaballa, takratnega kustosa Svete dežele, 19. oktobra 2012 v Rimu objavili rezultate študije o oljkah v vrtu Getsemani.

Ekipa strokovnjakov je raziskala tri najstarejša drevesa z getsemanskega vrta. Oljčna drevesa so iz 12. stoletja, torej stara 900 let. Pri tem se študija opira na debela dreves in vej, ki poganjajo iz korenin, ki so v zemlji. Torej so korenine vsekakor starejše. To namreč dokazuje zgradba DNK, ki so jo odkrili pri ostalih devetih drevesih. Po logiki sklepanja so pri obnovi vrta v času, ko se je gradila druga križarska bazilika (1150–1170), cepili mlajša drevesa

iz starih getsemanskih oljk. Tudi danes v getsemanskem vrtu tako delajo, da s cepiči iz starodavnih oljk (treh) cepijo nove rastline. »V puščavo bom zasadil cedro, aka-cijo, mirto in oljko, v puščavo bom postavil cipreso, brest in jelko skupaj.« (Iz 41,19)

Povedano v prisposobi: mlajša drevesa so dvojčki (treh) oljk – starešin Getsemanija. Seveda je med temi drevesi »očanci« tudi čisto mlada oljka iz leta 1964 s podpisom, papeža sv. Pavla VI., ki je kot prvi papež za sv. Petrom obiskal prav ta vrt (in tudi oljke). V resnici: Kako častljiv je ta kraj!

Oljke so tihe priče Kristusovega trpljenja

Po pričevanju evangelijskih so bile oljke navzoče ob Jezusovem smrtnem boju v Getsemaniju. Tako evangelisti kakor kasneje romarji in zgodovinarji potrjujejo to dejstvo. Kakor je p. Pierbattista Pizzaballa, takratni kustos, ob sklepu strokovnih raziskav oljk v getsemanskem vrtu pokazal na oljke kot »žive priče« Gospodovega trpljenja, so priče Jezusove pokorščine Očetu in izročitve Božje Osebe v roke grešnikom. Nadalje so priče tudi Gospodovim besedam: Naj gre ta kelih mimo mene ...

Tako je Cerkev v Jeruzalemu v edinstvi vcepljena na mnoge kraje sveta. »Če si bil torej ti odsekan z divje oljke, ki si ji po naravi pripadal, in bil proti naravi vcepljen na žlahtno oljko, koliko bolj bodo ti, ki so iste narave, vcepljeni na lastno oljko!« (Rim 11,24)

Ko se na cvetno nedeljo iz Betfage proti Jeruzalemu znova pomika množica z oljčnimi in palmovimi vejami mimo getsemanskega vrta ali pa po širnem svetu vlada cvetnonedeljsko razpoloženje kjer koli že: vedno je v srcih romarjev prisoten en sam dogodek – tu je Odrešenik začel odrešenijsko pot zate in zame.

p. Peter

Vir: p. Raynald Wagner OFM

Darovi za Sveto deželo (december 2020 - januar 2021):

- 10 € Alex Benko, Minka Marica Berce, Nevenka Berce, Vera Golob, Marija Kavčič, Ivan Kenič, Jožef Lenarčič, NADJA MEZE, Marija Mohorič, Meta Novak, Verica Rep, Anica Škorjanc, Zinka Vadnjal, Mara Vilar, Marija Zavdla, neznani darovalec
- 12 € Tone Bambič
- 15 € Janez in Terezija Bernot, Simona Čop, Fanika Goličnik, Dušan Šešek, Majda Šturm
- 20 € Marjeta Anzelj, Marija Anžlovar, Branimir Bitenc, Stanislav in Vida Bizjak, Marija Bizjak, Ana Bogovič, Kamila Bonutti Hajdinjak, Janez Butala, Justina Doljak, Rosvita Flajs, Dejan Frangež, Sabina Frelj, Boris Furlan, Milena Goršič, Martin Hauschen, Jože Jelenec, Silvana Konjc, Cvetka Kozole, Olga Koželj, Ana Marija Kožlin Žigon, Martin Kuralt, Miha Larisi, Danica Maležič, Marijana Maznik, Neža Metelko, Marija Perčič, Francka Peternel, Srečko Pirih, Feliks Podgoršek, Irena Saksida, Rozalija Srovin, Erika Stanič, Matjaž Šporar, Marija Ana Tisovc, Aleš Vrčkovnik, Maja Zajec, Jože Zaletelj, Marija Zalta, n.d.
- 25 € Jernej Barat, Janez Henigman, Stanislav Stanič
- 30 € Marija Arhar, Anton Brežič, Dragica Čavlovič, Andreja Homan Ban, Marija Hrasnik Koren, Cecilija Kavčič, Domen Klemenčič, Rozalija Kukar, Katarina Lenarčič, Janez Limbek, Nada Lukman – Flis, Franc in Katarina Martinjak, Antonija Mikelj, Nikolaj Miklavčič, Alojz in Aleksandra Müllner, Alojzija Munda, Dolores Omahen, Klemen Smukavec, Anton Suhadolc, Marija Suhadolnik, Aleš Vozel
- 31 € Andrej Orel
- 35 € Ivan Štern,
- 40 € Majda Mrzel Ljubič, Ivana in Janez Peterlin, Leopold Prevodnik, Ana Tonejec, Tatjana Trobec
- 50 € Erika Faganel Bavcon, Marijan Kogoj, Marko Kolar, Franc in Marica Kolenc, Nika Malalan, Janez Mrak, Marija Müller, Martina Orožen, Marjana Pevec, Marija Stanonik, Magdalena Urbas, Magdalena Urbas, Miloš Varl, Viktorija Vrabič, Alojzija Vrabič, Janez in Majda Zupančič, Tomaž Živic
- 60 € Vlasta Globevnik, Nika Beravs
- 70 € Andrej Ivančič
- 80 € Stanislav Tičar, Urška Vintar

Romanje v Belo krajino k Mariji na Žeželj

Na praznik Marijinega oznanjenja,
25. 3. 2021 z avtobusom z Viča.

Odhod ob 7h, avtobusna postaja, št. 30, Ljubljana. Dolgi most ob 7.15. Pri-spevek: 45 € (prevoz in kosilo).

- 100 € John George Arnež, Miro Hribar, Slavko Kanalec, Mojca Kvas, Branko Janez Mikelj, Jožef Franc in Stanislava Oblak, Aleksandra Pangerc, Marijan Pirc, Aleksandra Renčelj Mrakič, Ana Teran, Cvetko Valič, Mens Maior d.o.o.
- 200 € Ljudmila Gorenc, Angela Ivančič, Andrej Šter
- 250 € Alenka Žagar - Slana
- SKUPAJ 5.248 €

Romanje v Assisi, Greccio, La Verno

Od 7. do 9. maja 2021
Avtobus 3 dni/2 noči
od petka 7., do nedelje 9. maja 2021

1. dan: LJUBLJANA – GRECCIO – ASSISI Zgodnji odhod iz Ljubljane (Vič, Tržaška 85) ob 5.00 uri. Vožnja po Vipavski dolini, Vrtojba AC (postanek za vstop). Nadaljevanje v Rietinsko dolino, do Frančiškovega Betlehema, sv. maša, nadaljevanje do SV. MARIJE ANGELSKE, namestitev za 2 noči, večerja, prosto.

2. dan: MESTO ASSISI, stolnica sv. Rufina, sv. Klara, Frančiškov grob, sv. Damijan ... Prosto za asiški navdih, Marija Angelska – Porciunkula, sv. maša, večerja, nočitev.

3. dan: Sklepna sv. maša na Frančiškovi Kalvariji – La Verna, kjer je

prejel Kristusove rane. Povratak domov s prihodom v poznih večernih urah.

CENA ROMANJA - članska cena:
295 € (za 40 mest, za 30 mest je 350 €; za 20 mest je 380 €).

Vključeno je: avtobusni prevoz na celotni relaciji, organizacija, vodstvo, avtobusne takse v Asissiju, parkirnine, 1x polpenzion, 1x polni penzion v hotelu pri Mariji Angelski v standardnih sobah s TWC. Doplačilo za enoposteljno sobo je 50 €.

PRIJAVE že sprejemamo, in sicer do zasedbe mest v avtobusu. Zadnji možni termin, če bodo še mesta, 25. april 2021. Zagotovite si prostor, zato se takoj prijavite! OB PRIJAVI PLAČILO 150 € in prijava je sprejeta, razlika dva tedna pred odhodom.

Voditelj romanja p. Marjan Čuden OFM, provincial

Pripravil p. Peter Lavrih

PRIJAVE po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134
www.sveta-dezela.si
komisariat@rkcs.si

Pri prijavi vedno oddajte podatke:

priimek in ime, rojstni datum, naslov,

številka osebnega dokumenta, e-naslov in telefon

Pozabljene spretnosti

Izdelati svečo

Menda so sveče za vir svetlobe uporabljali že v tretjem tisočletju pred Kristusom. Bile so razkošje, ki so si ga le redki privoščili. Danes so prosto dostopne in se za razsvetljavo uporabljajo le ob redkih priložnostih, ko zmanjka elektrike. V glavnem jih uporabljamo pri obredju ali za dekoracijo oziroma za darila. In kot take se nam hitro lahko začnejo kopičiti. Da pa jih ne bi (na pol uporabljenih) metali stran, je tukaj način, kako lahko iz starih sveč naredimo nove.

Potrebno: stare sveče, vrvica za stenj, palčka ali barvica, posodice/modelčki za sveče (stekleni kozarčki, tetrapaki ...), posoda (ali posodi) za topljenje sveč, voščenke (če boste sveče obarvali), aromatična olja, če želite izdelati dišečo svečo.

Stare sveče razrežemo na majhne koščke, ki jih damo v posodo. Navadno ni najbolje, če med seboj mešamo koščke sveč različnih barv, ker dobimo dolgočasno rjavo barvo. Posodo damo na ogenj (ali pa v vodno kopel), da se sveče raztopijo.

Raztopljeni vosek lahko obarvamo tako, da dodamo koščke voščenke ustrezne barve in ga vmešamo vanj. Če želimo, da bo svečka dišala, dodajmo zraven tudi aromatična olja.

Nekaj voska vlijemo v pripravljene posode (da je pokrito dno), malo počakamo, da se vosek strdi, potem pa v sredino dna sveče pritrdimo stenj (ta mora biti daljši od višine posode oz. sveče) in ga obesimo na palčko. Debelina stenja naj bo odvisna od debeline sveče – bolj ko je debela sveča, bolj debel naj bo tudi stenj (sveča lahko ima tudi več stenjev). Nato modelček zapolnimo s preostalim voskom. Pri tem lahko po mili volji uporabimo domišljijo – svečka je lahko večbarvna (v tem primeru se mora vosek določene barve vsaj malo strditi preden prilijemo vosek druge barve), v vosek lahko zamešamo tudi kakšno suho sadje ali kake druge predmete – pri tem poskrbimo, da bodo te stvari ob robi sveče.

Ko se bo vosek strdil, lahko modelček odstranimo (ali pa svečo pustimo v posodi, če nam je tako ljubše). Ko bomo svečo prižigali, pazimo, da ob njej ne bo vnetljivih stvari.

Nagradna številčnica

Poiščite pet besed, ki jih zahtevajo opisi, in njihove črke pripišite k številkam. Črke nato prenesite v lik. Ob pravilni rešitvi boste v vodoravnih vrstah prebrali neko misel.

1 2 3 4 5 = prostor pod ostrejšem skednja

6 7 8 9 = sifon, z vodo do stropa zalit del rova kraške jame; tudi smrkanje (okr.)

10 11 12 13 = priimek tajnega agenta 007

14 15 16 17 = polna luna

18 19 20 = del vodovodne napeljave

Sestavil: Matej Pavlič

17	8	11	10	2	19	7
13	3	12	3	14	12	4
19	1	3	15	3	6	3
12	16	3	5	11	7	6
9	3	19	12	19	8	1
16	4	3	3	7	17	3
9	15	2	11	20	19	9
11	20	11	6	8	18	19

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi:
DELAJTE DOBRO IN POSOJAJTE, NE DA BI ZA TO KAJ PRIČAKOVALI.

Na uredništvo ste poslali 26 pravih odgovorov.

Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje.

Tokratni nagrajenci so:

1. nagrada: **Rozalija Kodba**, Gubčeva c. 5, SI-9250 Radenci.

2. nagrada: **Helena Buček**, Betajnova 21, SI-1360 Vrhnika.

3. nagrada: **Marija Zalta**, Srednja vas 42, SI-4267 Srednja vas. **Čestitamo!**

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor) do 10. aprila 2021. Čakajo vas naslednje nagrade:

1. nagrada: Christian Gostečnik OFM: Najgloblji izzivi ljubezni;

2. nagrada: Zadnja številka revije Magnificat;

3. nagrada: CD Hvalnice in večernice

Christian Gostečnik OFM

NEVROZKANOST IN RELACIJSKA DRUŽINSKA TERAPIJA

Relacijski družinski model predpostavlja, da posameznikovi zgodnji odnosi s starši in pomembnimi drugimi, zelo radikalno vplivajo na vse kasnejše pomembne odnose v posameznikovem življenju. Vedno znova si bo izbiral, predvsem intimne partnerje, na osnovi teh zgodnjih izkušenj, ki so globoko vtisnjeni v njegov nezavedni psiho-organski spomin. Relacijska terapija zato skuša, ravno na osnovi sakralnosti intimnih odnosov v sedanjosti, preoblikovati stara, še tako travmatična izkustva v odnose, ki osrečujejo.

format 15 × 20,5 cm
trda vezava
obseg 432 strani
cena 20 €

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Frančišek**
Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 24 29 314; e-mail: zbf@ofm.si
www.ofm.si/zbfb

